

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 34 (765).

LÖRDAGEN DEN 24 AUGUSTI 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUFLAGA > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	---	---	---

BERNT LINDHOLM I SIN ATELIER. FOTO FÖR IDUN AF OLGA RINMAN.

EN FINSK-SVENSK KONSTNÄR.

DEN ANDLIGA samhörighetskänslan mellan de två nationerna på ömse sidor om Bottenhafvet har den nordiska furans lifskraft, detta till sin form så skönhetspräglade träd, som kan växa ur klippskrevfors magra mull, böjas af hafvets stormar, piskas af regnet, glaceras af isbarken en råkall vinterdag, brännas af sol och bitas af köld, men trots allt lefva, grönska, växa och fylla sin bestämelse.

Hvad finsk kultur skänkt Sverige och hvad svensk kultur gifvit Finland på odlingens skilda områden skall städe fortfara att som befruktande Nil-flöden gå ut öfver de bägge ländernas marker och bevara den andliga frändskapen mellan de båda folken, hvilkas tankegång, känslor, diktning, idéströmningar äro som tvänne bröder, vandrande hand i hand under midnattssol eller norrskensflammar.

När Johan Ludvig Runeberg i glödande inspiration skapade »Fänrik Ståls sägner», blef det svenska tungomålet den glänsande form, i hvilken han göt sina odödliga typer. När Topelius i fantasifrodiga skildringar gaf nor-

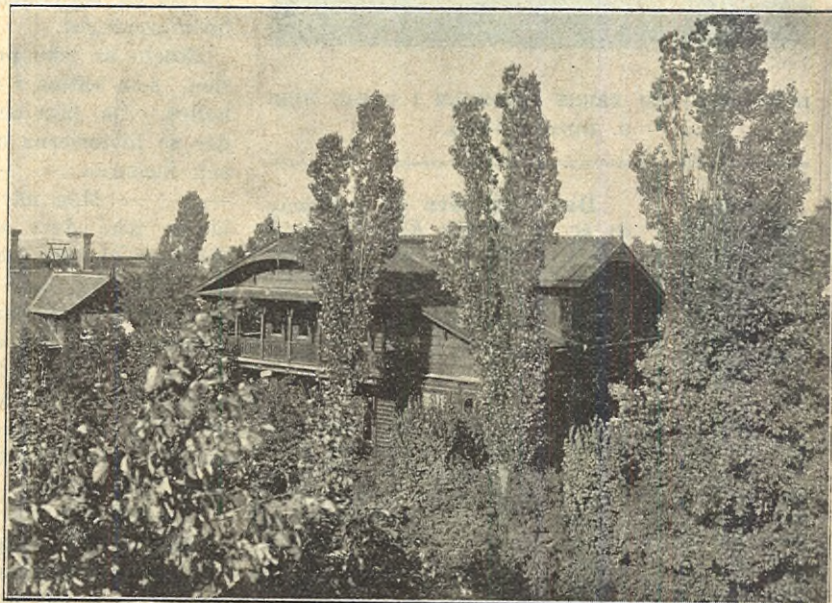
dens publik svensk-finska historietafior eller i »Ljungblommor» målade finska genrebilder mot bakgrunden af blåa sjöars glitter och värspåda björkars bladskrud, var det åter det svenska språket, som i lyrisk välklang välldes fram under slagen af hans plekter. Äfven i den ungfinska diktningen har en Tavaststjerna och en Ahrenberg användt svenskt språk i sina finska sedemålningar.

Å andra sidan har den nymoderna finska konsten, representerad af mästare sådana som Edelfelt, W. Runeberg, Järnefelt m. fl., i mångt och mycket öfvat inflytande på svensk konst.

En finsk artist, hvilkens produktion så godt som assimilerat

sig med svensk konstutöfning och hvilken personliga mångåriga vistelse på svensk botten bekräftar vårt uttalande här ofvan om den andliga samhörighetens fortsatta bestånd mellan Sverige och Finland, är den framstående finske landskapsmålaren *Bernt Adolf Lindholm*, som den 20 dennes fyllde 60 år.

L., som föddes i Lovisa, kom efter föräldrarnes flyttning till Åbo i konstföreningens därvarande skola under R. V. Ekmans ledning. Efter att ha eröfrat studentmössan 1862 beslöt han att på allvar ägna sig åt målarkonsten. Med understöd af konstföreningen för han hösten 1863 till Düsseldorf, i hvars akademi han inträdde. Lärometoden därstädes tillfredsställde honom emellertid ej, hvarför han snart afbröt sina akademiska studier. Däremot slöt han sig till landskapsmålaren Filip Röth, i hvars sällskap han 1864 reste till Bayern, där han under Röths ledning någon tid flitigt målade efter naturen. Hösten 1865 begaf han sig till Karlsruhe för att fullfölja sina studier under Gudes ledning. Där gjorde han för första gången bekantskap med den franska målarkonsten, af hvilka han kände sig lifligt berörd. Särskildt gjorde de båda mästarne på landskapsmåleriets område, Daubigny och Corot, ett djupt och varaktigt intryck på honom. Sedan han 1868 bosatt sig i Paris, sökte han under Bonnats ledning tillägna sig den franska konstens teknik, hvaruti han äfven lyckades utan att därför uppgifva sin egen individualitet. Framgångarne följde nu slag i slag. Han exponerade flere gånger

BERNT LINDHOLMS VILLA I GÖTEBORG. O. RINMAN FOTO.

BERNT LINDHOLMS SENASTE TAFLA.

å salongen, fick medalj på utställningen i Filadelfia 1876 och vann 1877 finska statens pris för en tafla med motiv från Göteborgstrakten.

År 1873 kallades L. till ledamot af konstakademien i Petersburg och 1881 af konstakademien i Stockholm. Sedan 1875 är L. bosatt i Göteborg, för hvars konstmuseum han är intendent. Vid den nordiska konstutställningen i Köpenhamn 1883 var han kommissarie för finska konstafdelningen.

L. är som konstnär en högt begåfvad målare, hvilken med en sällsynt skärpa i blicken för det natursanna förenar en fin och upphöjd känsla för den landskapliga skönheten, hvartill kommer en teknik, som suveränt råder öfver svårigheterna.

HERR OCH FRU BERNT LINDHOLM I DERAS HEM.
O. RINMAN FOTO.

Den friskaste och angenämaste är *F. Pauli's ELECTA-EAU DE COLOGNE*. Stockholm 1897 erhöi F. Pauli's Electa Eau de Cologne högsta utmärkelsen och guldmedalj. Äfven prisbelönt London, Chicago, Paris m. fl.

Hårets affallande. En läkare, som sedan flere år i Stockholm behandlar speciellt hudsjukdomar, skrifver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — —». Vid Londonutställningen 1899 erhöi F. Pauli's *Azymolstimulus* guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

Det är med anledning af den framstående konstnärens nyss fyllda 60 år vi i dagsnumret meddela hans porträtt äfvensom en vy af hans bostad i Göteborgs omgifningar samt en reproduktion af en af hans stämmingsstarka landskapsmålningar.

Hr L. är fortfarande i sin fulla kraft, hans känsla för landskapets själiska skönhet alltjämt lika djup och hans pensels smidighet fortfarande lika fulländad, hvadan den nordiska konsten, mänskligt att döma,

ännu torde komma att riktas med många fullödiga alster af hans hand.

E. H—N.

HÄLSOLÄRAN I FLICKSKOLORNA.

IV.

VIKTOR RYDBERG SÄGER.

VIKTOR RYDBERG SÄGER: »Luften är uppfylld af förförelsesmitta och osedlighetsmikrober. Kan vår ungdom, som måste ut i denna luft, stärkas mot dess inflytande genom några af pryderiet uppfunna medel: genom skygglappar vid ögonen och respirator framför munnen? Kan den skyddas genom att så länge som möjligt hållas i okunnighet om faran, tills faran är oafvändelig öfver dem?

Kan ungdomen bevaras i oskuld genom den nyfikenhetsseggande förtegenhet, som pryderiet ålägger till och med modern, sina barns närmaste och förtrognaste vän, med afseende på förhållanden, som äro dem i ett visst skede af uppväxtens ålder af största vikt att lära känna? Nej, frukten på kunskapens träd är lika nödig och nyttig för de i synd födde, som den var ödesdiger för dem, som af ingen synd visste, förrän den plötsligen kom. Blott ett medel gifves emot förförelsen, och det är härdning. Själens kräfter härdning lika mycket som kroppen och än mer. Inga yttre varsamhetsåtgärder kunna afvända frestelsen eller hindra en begynnelse till orena föreställningsförknippningar.

Bibeln är icke pryd, och den bibliska historien, som sättes i barnens händer, är det ej heller. De läsa och få stundom äfven i bilder se historierna om Potifars hustru, Batseba och Susanna.

— — — Men när uppfostrare och religionslärare icke dess mindre anse, att dessa berättelser ej böra strykas ur läseboken, handla de, tror jag, med insikt eller sund instinkt. Det psykologiska studiet af barnens utveckling hänvisar till, att den härdning, hvarom jag talat, bör börja tidigt nog. Kunskap om lasters tillvaro få barnen snart i hvarje fall, men då som oftast från orena läppar, från sådana, som icke äro tvagna i föräldraömheter eller lärareplikt.»

I anslutning till dessa skaldens ord vill jag endast meddela några personliga erfarenheter.

Mitt barndomshem låg nära en liten skogsdunge, som var min och mina syskons käraste lekplats. Jag kunde väl vara en 5—6 år,

då jag och min yngre syster gingo dit för att plocka Linnéa. Vid en tufva finga vi se en murken brädlapp, där några små egendomliga skära svampar liksom vuxit tillsammans. Vi sutto och betraktade vårt fynd mycket noga. Plötsligt sade jag: »Tänk, om detta är början till ett litet barn!»

Vi togo upp brädlappen, rusade hem till mamma och visade henne fyndet. »Tror mamma, att detta kan bli ett litet barn?» ropade jag andlöst. Vår mor rodnade och vände sig bort från våra ifriga blickar, i det hon sade: »Det kan ju hända, men det skall ni inte bry er om att fundera öfver.» O, hvilken missräkning, att mamma inte visste det eller inte ville säga det! Jag slängde brädlappen i ett hörn och föresatte mig, att jag snart skulle taga reda på det.

Då vi en stund senare åto kvällsmat, tyckte jag, att min far betraktade mig så forskande, och när vi slutat att äta, sade han: »Kom in i mitt rum, så skall jag tala om något för dig.» Han satte sig vid skrifbordet, och jag kröp upp i soffhörnet. »Jag hör af mamma, att min lilla tös redan börjat fundera på hvar små människobarn komma ifrån, och det skall jag nu tala om för dig.»

Mina ögon stodo klotrunna af förväntan och min far började: »Du har sett, hur små frön läggas ned i jorden, och du vet, hur de där ligga och gro, och hur det så småningom kommer upp en liten ljusgrön brodd, som sedan utvecklar sig till blad och blommor.

Alldeles på samma sätt växer ett litet barn, men det lilla människofröet hvilar under en moders hjärta, hon tänker på det, och hon glädes åt det, och där växer det dag ifrån dag, vecka efter vecka, blir allt större och större, till dess det slutligen födes. Det är alltid mammorna, som föda de små barnen, och då bli de ofta sjuka, men Gud som ställt allt så visligt och gifvit det lilla människofröet lifskraft, han hjälper dem, så att de snart bli friska och krya igen. Detta är en mycket underbar och allvarlig historia, som min lilla flicka ännu är mycket för liten att fullt begripa, men du kan redan nu förstå, att du aldrig skall skämta öfver eller prata mycket om en sådan viktig sak.»

Det blef tyst i rummet, mitt hjärta kändes så öfverfullt, och utan att jag visste hvarför fylldes mina ögon af tårar. Jag kröp upp i pappas knä, slog armarne om hans hals och kysste honom.

Detta samtal står så inbrändt i mitt minne, att jag ännu efter 35 år tycker mig höra hvarje ord. Och att under min uppväxttid min nyfikenhet aldrig gått förbjudna vägar, det har jag denna tidiga upplysning att tacka för.

Den mor, som känner med sig, att hon själf ej kan meddela sitt barn, vare sig flicka eller gosse, denna insikt, kan ju lämna detta ömtåliga uppdrag åt någon därtill passande. Men hon måste öfvertyga sig om, att det sker enkelt och allvarligt, utan en skynt af förlägenhet på ett sådant sätt, som man talar om bibelns höga sanningar. Må man vid afslöjanden af detta slag komma ihåg, att det är det första meddelandet, som gör djupaste intrycket, och förekomma, att detta gifves af äldre kamrater, som kanske genom tjänarens raa tal erhållit sin snedvridna kunskap.

Ett viktigt praktiskt råd, som i detta sammanhang må gifvas, är, att barn efter fyllda fyra år, så vidt möjligt är, ej dela föräldrarnes sofrum.

Doktor Widerström tror, att »mödrarnas häfdvunna uppfattning, att det ej passar sig att tala öppet om dessa viktiga förhållanden, nog kommer att försvåra ämnets upptagande i skolorna.»

Tillåt mig betvifla detta. Jag är säker på, att de flesta mödrar skulle känna det som en stor lättnad, om flickorna af läraren i naturkunnighet, som af många skäl borde vara en kvinnlig läkare, finge undervisning rörande alla kroppens funktioner, särskildt den sexuella hygien.

När man noga följer en flicka i utvecklingsåren, så märker man lätt, huru stor vikt som bör fästas vid hennes egenskap af kvinna. Vissa dagar kan hon vara alldeles oförmögen till strängt arbete, och om hon då ej på ett naturligt sätt kan för sig förklara detta, så alstras ett missmod och en nedslagenhet, hvars följder kunna blifva oberäkneliga. Jag tycker ej om något pjask, men jag anser, att under sådana förhållanden den unga flickan må stanna hemma en dag eller två, utan att bli stämpad såsom skolsjuk. Förekomma under tiden några viktiga prof, borde hon få tillfälle att utföra dem en annan dag.

Är emellertid hemlighetsmakeriet ett ondt, så är å andra sidan den otidiga meddelsamheten ej mindre fördärlig. Man får ofta höra unga och gamla fruar, utan sedligt allvar, sins emellan afhandla äktenskapets, särskildt moderskapets besvärligheter. Detta anser jag i hög grad stötande, och rent af opassande blir det, om 14—15-åringar därvid äro närvarande. Det bör ligga i sakens natur, att tvänne makars samlif för den unga flickan förblifver ett mysterium, hvilket en känsla af blygsamhet och vördnad hindrar henne att genomtränga.

Häromdagen kom jag upp till en bekant, hvars äldsta dotter varit gift ett år och snart väntade en arfvinge. Den blifvande mormodern var naturligtvis helt upptagen därpå och kunde ej tala om något annat. Under tiden satt hennes andra dotter, en fjortonåring, inne och hörde de allra intimaste detaljer afhandlas. Då det slutligen blef frågan om, hvad barnmorskan sagt, hostade jag litet menande. »Kära du, bry dig inte om henne, hon har ej hört talas om någonting annat en lång tid och har bättre reda på allting, än jag hade, när jag varit gift i många år. Nu, sedan bakterierna blifvit upptäckta, är det ju så noga med allting.»

Denna detaljkänedom utan motsvarande fysisk-psykiska förutsättningar måste stämpas såsom osund. På en liflig fantasi kan den verka rent af besudlande och alldeles utplåna skärheten af de första ungdomsdrömmarne. Mätte den oskyldiga blygsamheten allt framgent hvilat öfver våra flickors väsen, men må vi alla komma ihåg, att okunnighet ej är det samma som oskuld, lika litet som pryderi är detsamma som blygsamhet.

ALLVAR.

LÄKARENS MORGNONROND.

HAFSKURANSTALTEN FÖR SKROFULÖSA BARN Å STYRSÖ.

UTI IDUNS N:R för den 22 juni återfinnes en uppsats om den tilltänkta hafskuranstalten för skrofulösa barn vid Skelderviken. Där säges bland annat, att Sverige, som i fråga om sjukvårdsanstalter kan mäta sig med hvilket civiliseradt land som helst, alldeles försummat den form af välgörenhet, som består uti att för de skrofulösa barnen tillgodogöra sig hafsklimatet. Nog är detta uttalande fullt berättigadt — men med någon modifikation.

I mera än 100 år har erfarenheten konstaterat, att intet af alla kända medel så gynnsamt påverkar skrofulösa som hafsklimat och hafskur. Och som en följd härpå hafva en stor mängd anstalter rundt Europas och Amerikas kuster uppstått med ändamål att motarbeta, lindra och bota de ytterst talrika fall af skrofier, som finnas i alla länder, i våra nordliga ej minst.

Huru talrik skrofulosen är i Sverige, kan knappast med exakta siffror angifvas, men jag tror mig icke öfverdrifva, om jag räknar den i ett eller annat hundratusental. Hvad är då skrofulos? För endast några år sedan skulle man stått mycket villrådig med svaret. Man sammanförde under detta namn diverse hudsjukdomar, inflammationer i ögon, öron eller näsa, körtelsvullnader, ledaffektioner, benröta, benägenhet för katarrar o. s. v. Numera säger man, att skrofulosen är af 2 slag: en *tuberkulös* form och en *varbildande*. Båda kunna finnas antingen sammanblandade eller skilda hvar för sig. Utan att närmare ingå på djupet af detta för en läkare intressanta ämne, vill jag blott framhålla, att en mycket stor del af de skrofulösa är smittad af tuberkelbaciller, och att dessa, om de ej i barndomen kunna befrias från sin sjukdom, hafva mycket stora utsikter att som vuxna duka under för någon form af tuberkulos (vanligen lungdot). Det har därför inom alla länder ansetts som ett af de viktigaste skyddsmedlen mot vår tids värsta fiende (lungdoten) att söka motarbeta skrofulosen hos barnen. Då nu vårt land för närvarande är sysselsatt med kraftiga åtgärder för att bekämpa lungdoten, bygger storartade anstalter för att mottaga därpå angripna och genom lära och lagstiftning söker hämma spridningen af denna landsplåga, är det väl underligt — kan man tycka — att så få röster höja sig för att kraftigt mana nationen att söka förekomma den hemska sjukdomen. Det är dock lättare att göra detta senare än att bota redan angripna, det är ekonomiskt långt fördelaktigare och från kristlig synpunkt riktigt. Så mycket mer glädjande är då att höra, att h. k. h. kronprinsessan med sitt höga beskydd hägnar en sträfvan, som sent omsider väckts till lif äfven i vårt land, den att taga bättre vård om våra talrika skrofulösa barn, återföra dem som botade och på detta sätt kraftigt medverka till hämmandet af tuberkulosens spridning i och förödande härjning bland hela vår nation.

Och att ett dylikt vackert resultat på denna

Promenaddräkter, Kappor och Capes

i stort urval till särdeles billiga
priser.

K. M. LUNDBERG
STOCKHOLM.

väg kan nås, därför garanterar ej blott den stora erfarenhet, som vid utlandets hafskuranstalter vunnits, utan äfven den visserligen mindre erfarenhet, vi i vårt land redan haft. Ty alldeles utan kustsanatorium för skrofulösa hafva vi dock ej varit. För att icke tala om de massor af skrofulösa barn, som under årens lopp med framgång vårdats vid våra talrika badorter, företrädesvis längs västkusten, anser jag mig böra påpeka *Hafskuranstalten för skrofulösa barn å Styrso*, som nu varit i verksamhet 11 år och under denna tid behandlat öfver 700 fall (företrädesvis svårare former) af skrofulos med det glädjande resultatet, att öfver 90 % kunnat hemsändas friska eller väsentligt förbättrade. Det är naturligtvis alldeles omöjligt, att vid ett barns utskrifning från anstalten kunna med säkerhet påstå, att patienten är fullt frisk, äfven om han visar alla synbara tecken till den bästa välmåga. Ty det kan ju vara en möjlighet, att något sjukdomsfrö kan ligga dolt i kroppen. Ej heller kan man garantera, att icke en eller annan, som vid utskrifningen måhända var verkligen frisk, efter återkomsten till sina ohygieniska hem kan ånyo blifva smittad. Men just på grund härpå har jag med stort intresse, så långt det varit mig möjligt, följt de ur anstalten utskrifna, upprepade gånger sett dem hos mig eller i deras hem och sålunda i de allra flesta fall kunnat bilda mig ett omdöme om deras öden efter genomgången kur. Och min erfarenhet lyder sålunda: af de »botade» blifva de allra flesta för all framtid definitivt friska, undgå sålunda tuberkulos, ett mindre antal (måhända 25 %) återfalla i lindrigare eller svårare former af skrofulos (resp. tuberkulos). Dessa hafva en kommande sommar alltid haft företräde framför andra vid intagningen i anstalten å Styrso. Sålunda finnas barn, som 3 å 4 somrar efter hvarandra fått återkomma och om hvilka vi haft glädjen kunna konstatera, att åkomor, som af alla (äfven läkare) ansetts fullkomligt hopplösa, blifva definitivt botade.

Jag vill här ej ingå på enskilda fall, hvilka helt visst skulle glädja hvarje människovän att höra. Det skulle föra för vida och allt för mycket upptaga Iduns spalter. Vare nog sagdt, att blinda fått sin syn åter, att de mest utbredda former af benröta läkts, att utslagsformer, som under årtal trotsat all behandling, gått fullkomligt tillbaka, att kryckor och bandager mängen gång kvarlämnats på anstalten såsom öfverflödiga och att tacksamhet visats anstalten och dess personal från när och fjärran. Det har varit ett af Gud välsignadt arbete. Hafskuranstalten på Styrso har plats för 50 barn på en gång och hålles nu öppen från den 15:de maj, till dess höstvädret blifver för oblidt. Sjukhusbyggnaden är nämligen byggd såsom sommarbostad med tunna väggar och utan eldstäder. Hvarje patient stannar, till dess han återfått hälsan. Somliga sålunda längre, kanske från maj till oktober, andra kortare tid. Medeltiden har under de nu gångna 11 åren varit ungefär 6 veckor, och antalet vårdade uppgår numera till 100 å 150 pr sommar. Meningen är dock att låta anstalten hållas öppen allt längre och längre, allt efter som dess tillgångar växa. Utom mindre gåfvor, som ofta uppgått till ett eller annat tusental kronor och som använts utan att fondbildas, förfogar Hafskuranstalten nu öfver en samlad fond af 94,000 kronor, hvaraf räntor årligen åtnjutas. Af dessa 94,000 hafva dock 10,000 ingått i sjukhusbyggnaden. Dessutom har anstalten en årlig inkomst af cirka 2,000 kronor från årsafgiften af medlemmar af »Föreningen för vård af skrofulösa barn vid hafskuranstalt» i Göteborg.

Anstalten har länge känt behovet af att kunna verka året om, men har på grund af otillräckliga tillgångar måst afstå från detta önskemål tills vidare. Styrso ovanligt milda klimat långt ut i hafsbandet, dess i allmänhet isfria kuster äfven under stränga vintrar, dess goda kommunikationer med daglig ångbåtsförbindelse med Göteborg (1

STYRSÖ HAFSKURANSTALT FÖR SKROFULÖSA BARN.

KONUNGEN PÅ BESÖK Å STYRSÖ HAFSKURANSTALT.

timmes färd) hela året om, dess goda tillförsel af alla slags förnödenheter och framför allt dess närhet till en stor stad med tillgång på specialister inom alla medicinens områden, göra denna plats till en af de mest lämpliga för ett vintersanatorium, som öfver hufvud i vårt land kunna utletas. Vi hysa äfven ett godt hopp om, att den välgörande allmänhet, som hittills så varmt intresserat sig för det goda ändamål, hvartill anstalten sträfvar, allt framgent skall understödja vårt företag, om det där af gör sig värdigt. Och vi hoppas och äro förvissade om, att den välvilja, h. k. h. kronprinsessan så tydligt lagt i dagen vis å vis en hafskuranstalt för skrofulösa barn vid Skelderviken, ej skall minska hennes intresse för den äldre systeranstalten å Styrösö, som ju arbetar med samma mål. Vårt land, som har en så stor skara hjälpbehövande skrofulösa, behöfver nog mer än en anstalt. Och Sveriges kuster äga många lämpliga platser för sådana. Skåne och öfriga sydligare provinser äro i stort behof af en större hafskuranstalt vid Skelderviken, och vi önska den all framgång. Mätte den snart komma till stånd! Och lika visst är det, att Göteborg med omnejd är i lika stort behof af den på Styrösö. Det ligger i sakens natur, att sjuka barn ej kunna transporteras långt och att fattiga föräldrar ej kunna besöka sina barn, om de ligga på ett aflägsset sjukhus. Vidare har det för mig efter 20-årig erfarenhet framgått såsom en nödvändighet, att sjukhus för barn ej böra vara för stora. De förlora då karaktären af hem, hvarje patient kan ej så följas och öfvervakas som han bör, läkare och föreståndarinnor kunna ej så i detalj tränga in i allt, som kräfves, o. s. v. Därför är mitt råd: hellre flere, men relativt små kustersanatorier än några få stora! Gör nu Göteborg början och Skåne snart följer exemplet, skall det kanske ej dröja så länge, innan Östersjöstränderna också kunna uppvisa dylika, så välbehöfliga sanatorier. Att så månne gå, det är min innerliga önskan.

P. SILFVERSKIÖLD.

GUDS VILDA FÅGLAR.

GUDS vilda fåglar flyga egna banor.
De bäras fram med egna vingars slag
igenom regn och solsken, natt och dag,
och simma ej med dammens tama svanor.

Guds vilda fåglar räkna inga anor:
enhvar af dem, hur liten än och svag,
blott lyder stolt sitt eget väsens lag
och frågar icke efter hönsens vanor.

Guds vilda fåglar sjunga egna sånger
om egna kval och egen synd och ånger
och för att gifva egna fröjder ljud.

Guds vilda fåglar ha sin egen kyrka,
sin egen tro, sitt eget sätt att dyrka,
och känna ingen annan gud än Gud.

F. L.

LEKTOR ÖDMAN HYLAS
AF BADGÄSTERNA I
ÖREGRUND.

1. UPPVAKTNINGEN I
ANTÅGANDE.
2. LEKTOR ÖDMAN
TALAR.
3. LEKTOR ÖDMAN
BLAND SINA
GÄSTER.

EN SÅNGARHYLLNING ÅT SVERIGES
POPULÄRASTE LEKTOR.

LEKTOR N. P. ÖDMAN, ungdomsminnenas och studentfärdernas uppburne skildrare, hvilken f. n. vistas i Öregrund, ingick härom dagen i sitt 64:de lefnadsår och var af denna anledning föremål för en lika varm som uppriktig hyllning från badgästernas sida.

I procession tågade man under sång från brobänken till lektor Ö's hem, där det bragtes honom en sångarhälsning och ett entusiastiskt lefve. Den omtyckte lektorn blef så rörd och öfverraskad, att han ej kunde hålla något tal, utan bad få tacka med en sång: Josephsons »Tro ej glädjen» etc., hvarefter han, under förmålan att en slik sångarhyllning ej kommit honom till del sedan han invaldes till hedersledamot af Värmlands nation, slutade med ett lefve för Öregrunds sommargäster och särskildt dess ungdom. De uppvaktande svarade nu med Värmlandsvisan, hvars slutstrof från Värmland jag tager mig en mö, så vet jag att jag mig inte ångrar» gaf festföremålet anledning förklara, att han tagit sin från Uppland, men att han inte ångrat sig för det.

Senare på aftonen ställde ungdomen till med en lysande regatta af alla stadens med kulörta lyktor rikt illuminerade båtar, hvilken tog sig utomordentligt vackert ut i den trolska, stilla sommaraftonen.

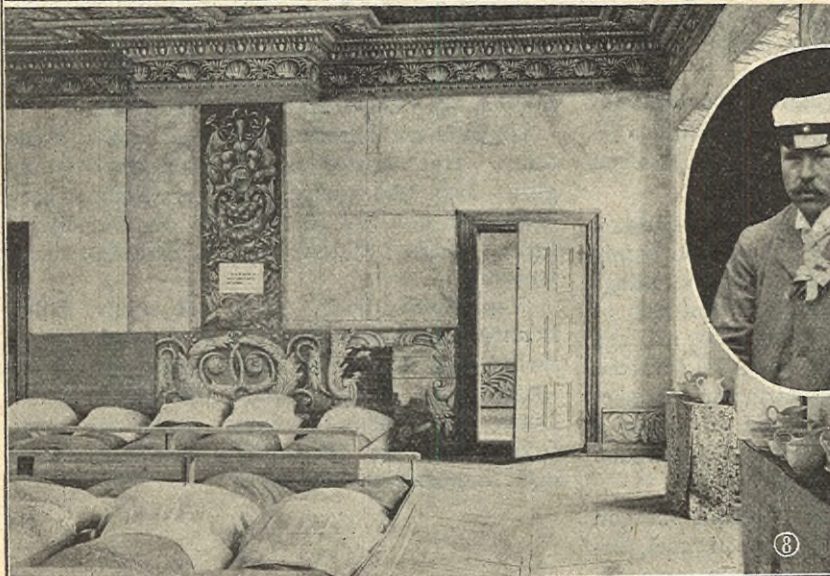
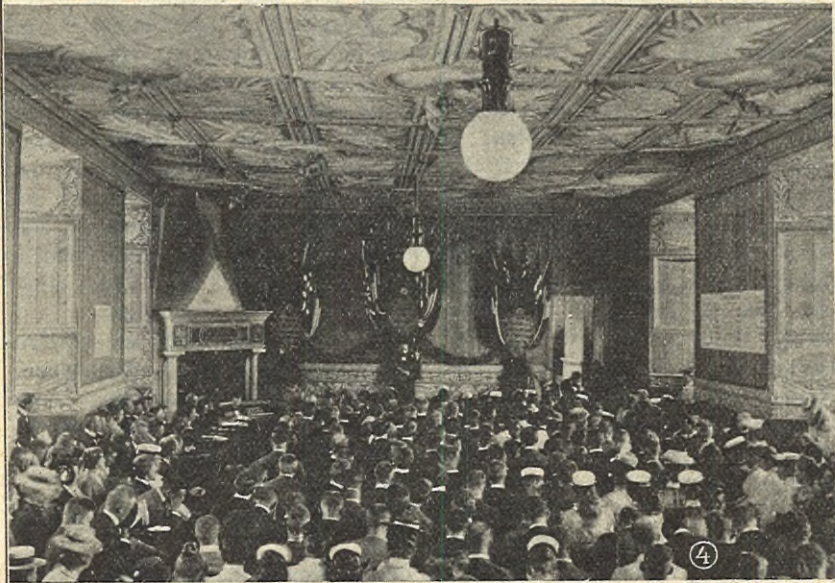
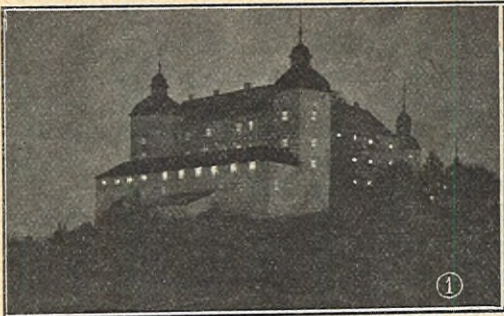
Lektor Ödman har äfven i sommar fortsatt sina med det lifigaste intresse omfattade »söndagsläsningar», vid hvilka medverkat en bland badgästerna bildad sångkör samt några enskilda framstående musikalskare.

BETAG en nation allt,
utplåna hvart och
ett af dess egendomliga
karaktärsdrag, men låt
det behålla sitt språk
— den skall dock lefva
sitt egendomliga lif, om
än i bojer; och om den
ock synes vara ned-
sjunken i sömn och
slöhet under det yttre
trycket, så skall där
dock evigt vara en möj-
lighet för att den skall
vakna som ett sofvande
lejon, vore det än blott
till förnyad dödskamp.

CARL BERNHARD.

AF ALLA mannens
giftermål den, som minst
angår andra människor,
och dock är denna hans
handling den, som an-
dra människor mest be-
krymra sig om.

J. SELDEN.

SJÄTTE NORDISKA STUDENTMÖTET Å LECKÖ. FOTO FÖR IDUN AF G. S. ANDER.

- 1. LECKÖ SLOTT I ELEKTRISK BELYSNING.
- 2. ANKOMSTEN.
- 3. GRUPP AF SAMLIGA MÖTESDELTAGARNE Å YTTRE BORGGÅRDEN.
- 4. ÄRKEBISKOP EKMAN PREDIKAR I RIDDARSALEN.
- 5. SIGNALBLÅSAREN.
- 6. MÅLTIDSTIMMEN.
- 7. D:R KARL FRIES, MÖTETS ORDFÖRANDE.
- 8. ETT AF LOGEMENTEN.
- 9. UPPUMPNING AF VATTEN ÅT MÖTESDELTAGARNE.

NÄR FRÖKEN SARA ROS HYR- DE VELOCIPED. ETT SOMMAR- MINNE AF NONNY L.

NÄR FRÖKEN SARA ROS fått fyra veckors tjänstledighet från sin plats hos lagerchefen i Trosa, reste hon hals öfver hufvud till Gotland för att där njuta sina ferier.

Det förstas, meningen hade varit, att hon skulle bo hos en bekant familj på Ljusterö, där hon tingat rum för ett helt år tillbaka, och där man nu på bestämd dag väntade henne vid dukadt kaffebord under blommande lind... Ja, detta hade varit hennes mening, men hon kom för sent till Ljusteröbåten, och som Gotlandsbåtarna råka gå litet senare på dagen, kom hon i stället att medfölja en af dessa till Visby. På Ljusterön väntar man henne sannolikt ännu vid kaffebordet, som man dukat under den blommande linden...

Från Visby stad styrde fröken Sara sedan kosan, helt och hållet på Guds försyn, som hon så hädiskt uttryckte sig, bort till den östra delen af Gotland, där hon hamnade vid ett fiskläge, hvars namn må vara fördoldt för alla utom för de invigda.

Här sof hon ut en hel vecka, slet håll på alla sina strumpor, både på hälen och på vristen, rökte upp alla sina cigarretter och var sedan prisgifven på nåd och onåd åt den stora ledsnaden.

Det var då hon gjorde familjen Westerbergs bekantskap. Mannen var målare och låg på östkusten för att hvila sina penslar; frun låg härnere för att stärka sig med fisk- och färdiet.

Inom kort blefvo de tre kulturänniskorna goda vänner. De voro hvarandra sympatiska, som det så vackert heter, ända därhän, att det tilläts herr Westerberg att stoppa strumporna åt fröken Ros — med oljefärg. Det var förstas bara ett litet, litet håll på vristen på den svarta strumpan, men herr Westerberg förklarade, att det var det enda motiv, som frestat honom härnere. Det var också en syn detta, herr Westerberg på knä vid frökens fötter med penslar och palett i högsta hugg!

Men nu ville olyckan, att familjen Westerberg åkte cykel, och då lämnades fröken ensam hemma. En tröst var det alltid, att herr Westerberg åt henne afstått sitt halvva cigarrettförråd; men det var på det hela en klen tröst, när han ändå själf så ofta åkte sin kos.

Det var då, som fröken Ros fick den luminösa idén att hyra sig en velociped! Alldeles oefaren i konsten var hon inte. Att hasa sig upp, stjälpas sig af och hjälpligt trampa sig fram kunde hon — det mindes hon sedan den tid, hon förklädd till pojke pröfvat sin broders rulldon — hvad gjordes henne vidare grubbel behof?

Hon skulle bese Gotland i den älskvärde målarens och hans frus sällskap, och sedan skulle hon skriva resebref till någon af de gotländska tidningarna.

Telefonbud gick och telefonbud kom. I Visby var man villig att hyra ut åt henne en cykel mot förskotterad valuta af 15 kronor för fjorton dagar. Cykeln skulle genast afsändas till närmaste station och pengarna uttagas mot efterkraf.

Klappadt och klart — förtjusningen var gränslös. Nu gällde det bara att afhämta den efterlängtdade påföljande morgon vid närmaste station.

Afhämta — hur skulle det gå till? Sända skjuts efter den — betala tre kronor för att få hem cykeln? »Sällan,» sade fröken Ros, och så marscherade hon i arla morgonstunden

själf den två mil långa vägen till stationen för att därifrån i triumf åka cykeln hem till gården.

Vägen var trädlös och solig samt så dammig, att fröken Ros liksom gamla testamentets barn gick i en molnstod hela tiden.

När hon gått den första halfva milen, kände hon sig inte längre så hvisselglad som förr, och när hon marscherat den andra till slut, började hon tänka på sina femton kronor. I detsamma kom en bonde åkande på vägen med en kärra. Att kasta sig upp i fordonet var ett ögonblicks verk för fröken Ros — sedan vände hon sig mot bonden och frågade: »Får jag följa med ett stycke?»

»Hvart skall hon?»

»Till stationen.»

Därefter följde de obligata gotländska frågorna till fastlåndingen: »Hur gammal ä' hon; hvarifrån ä' hon; har hon pengar; har hennes far pengar?»

»Från Trosa är jag, prästbetyget har jag inte på mig, och pengar har hvarken jag eller far min...»

»Är hon uppapperska hos något herrskap då,» fortfor den envise frågaren.

»Ne-hej, man kan vara herrskap själf,» svarade Sara stolt och drog till sig benen, hvilka förut dinglat som frihultar utanför vagnkanten.

Ändtligen voro de framme, och Sara praktiserade sina halfdomnade fortkomstledamöter ur kärran, fann bicykeln vid stationen och gjorde sig i ordning att sitta upp. Foten på pedalen, handen på styrstången och — pladask, där låg hon raklång i det puderfina landsvägsdammet!

»Det var en hemtreflig början,» tänkte Sara, men lät sig af intet förskräcka. »Seså, Pälle lilla» — aj, där låg hon igen fast på andra sidan af vägen. Men nu var hon hvitmenad öfver hela sin enda, snygga svarta promenadjol. »Ingen rädder här,» fortfor Sara — och verkligen — upp kom hon! Och nu bar det i väg, så att stickor och strån yrde. Att sitta af var åtminstone lika svårt som att sitta upp — och sitta på var inte så mycket lättare det heller. Dock, hon satt energiskt kvar, krampaktigt hållande sig fast vid styrstången. Hon visste, att hon passerade förbi wurstar och kärror, skringor och lass, och alla ropade de åt henne att sitta af, ty hästarna voro rädda för cykeln. Sitta af! De dåraktiga människorna, begrepo de då ej, att det var henne platt omöjligt och att hon skulle ha fortsatt ut i den blånande Östersjön, om hon inte kört ner i ett hjulspår och därigenom stjälpit ner sig hals öfver hufvud i ett dike.

När hon kom upp igen, hade hon skrubb-sår på två knogar, ledvrickning i vänstra tummen samt en haltskada i vänstra benet.

Detta var hennes segerrika intåg i sommarresidenset!

Pustande, haltande, drypande af svett, ruffsig och dammig kom hon, med svårighet ledande sin egenvilliga cykel, som oupphörligen försökte slå krokben för henne...

»Det var just ett nöje detta,» utbrast fröken Sara, när hon kvicknat vid, så att hon kunde tala — »just ett nöje för 15 kronor!» Därpå lade hon sig mellan lakan för återstoden af dagen och uppdrag åt fru Westerberg att laga hennes söndertrasade kläder med nål och tråd — inte med pensel och oljefärg som mannen.

Till all lycka regnade det nu tre dagar å rad, så att fröken Sara hann glömma den första resans vedervärdigheter.

När solen på den fjärde dagens morgon strålade blank från en molnfri himmel, beramades den första, stora gemensamma ut-

flykten. Det var en liten nätt tripp om fyra mil och en hel mil öfver en utdikad myr. Detta var turistlifvet i all dess härlighet! Nu skulle fröken Ros riktigt få känna på!

Det fick hon ock. Såsom genom ett underverk kom hon upp på velocipeden, skramlande som en galerslaf med sin kedja. Och så krånglade hon sig fram på vägen.

I styrstången höll hon, så att det värkte i fingrarna, på vägen stirrade hon, så att det svartnade för ögonen, men upp på stenar bar det och ner i hjulspår. Tänk, att behöfva lida så mycket för fattiga femton kronor!

Att skildra hennes kval under denna minnesrika färd skulle vara en grymhet mot den sensible läsaren; jag vill därför bara nämna, att hon krånglade sig halfdöd af vid en bäck för att bada; att hon där med otroligt besvär genom att rulla sig fick vatten på alla sidorna och slam och gyttja för en hel veckas extra tvagning — att hon vid hemkomsten ända till hårflåtan befann sig i upplösningstillstånd, haltande på båda benen, med fingrarna an-gripna af kramp, ögonen rinnande och hufvudet brännande af en förfärlig värk.

Efter detta låg hon till sängs i fyra dagar, under hvilken tid hon med ansträngdt allvar vaktades och sköttes af fru Westerberg, hvilken redan gjorde upp resplanen för nästa färd — denna färd, som Sara kände skulle bli hennes sista...

Den förfärliga velocipeden! Skulle då inte snart de fjorton dagarna vara lupna till ända? Måste hon ännu en gång upp på »odjuret»?

Samvetet sade henne, att hon måste använda den till det sista, och när hon kom upp ur sängen, gafs det ingen pardon.

Hon hatade den. Man kunde ju inte ens ha den lilla cigarretten i mun, när man åkte. Hon hade försökt det en gång, men hon förlorade balansen, när hon flyttade den öfver från den ena mungipan till den andra. För man i motvind bort, så vände sig vinden, när man for hem; gick backen utför på ena leden, så gick den så mycket mera upp för på den andra; blåste det mot, så var det inte bra; blåste det inte, så var det för hett; midt på dagen kunde man inte fara för solskenet; på kvällen såg man inte stenar och hjulspår, och om morgnarna, den enda tid, som annars skulle passa, låg man ju och sof sött i sin säng. Hur man vände sig, var det omöjligt.

Fröken Sara lofvade sig själf att skriva en specificerad nota och hänga på styrstången, så att man i Visby åtminstone finge veta hvad en velociped duger till. Sannerligen, den rysliga, tunga, skramlande pjäsen var ingenting annat än ett de nya tidernas raffinerade tortyrinstrument, såsom fordom spanska stöfveln etc. etc.

Precis på den fjortonde dagen afsändes med extra skjuts å 3 kronor den förhatliga pjäsen till närmaste järnvägsstation, men då var den löfvid som till fest och på sitsen var fastbunden en bukett af tistlar och törnen.

Omedelbart härefter lämnade fröken Sara orten. Hon tordes inte invänta efterräknin-garna från alla traktens bönder, hvilkas gärdesgårdar hon åkt sönder, och den velociped-firma, hvars rulldon hon så skamligt miss-handlat.

Hon påstår dock, att i det senare fallet hennes samvete är rent, och att hon gjort sina medåkande systrar en tjänst genom att oskadliggöra den gamle, utåkte velocipedkampen. Detta räsommang bevisar dock, att hvad fröken Sara än åkt sönder, inte är det sina egna ungdomliga illusioner.

C. W. Schumacher
Kongl. Hofleverantör.
Norrländsgatan 17, Stockholm.

NYHET!
Mältade brödsorter.

HUSHÅLLSBRÖD, å 42 och 25 öre.
mältadt hvetebröd
HUSHÅLLSBRÖD, å 38 och 25 öre.
mältadt rågsiktbröd

BRÖD HUSHÅLLS-
Limpbröd om 1 kilo, 38 öre
efter
vikt. **PREUSSISKT** om 1 kilo, 35 öre.
bröd

DET NYA GÖTEBORG: NYA TEATERBRON. KONUNGEN PASSERAR BRON. FOTO FÖR IDUN AF OLGA RINMAN.

OM BARNFRÖKNAR OCH DEM, SOM "GÅ FRUN TILLHANDA."

TÄNK, hvilken mängd af unga flickor, som under de sista åren lämnat sina egna hem för att borta i andras göra nytta.

Hvilken förändring! Kunde familjer för en femton år sedan ha tänkt sig, att den tid snart skulle komma, då de kunde få flickor från aktningvärda och förmögna hem att bistå sig, i stället för vanliga tjänarinnor. Väl göra de inte allt, hvad en tjänarinna uträttar, såsom skurning etc., men på dem hvilat ansvar och omtanke om det, som skall göras. Skillnaden kan förklaras så, att den unga flickan har växt upp i ett liknande hem och således fattar och förstår, hur allt bör vara, då däremot tjänarinnan växt upp under helt andra förhållanden. Det är därigenom en stor fördel för familjer att ha en sådan flicka.

Det har framkastats frågor sådana som denna: »Sätta familjer i allmänhet värde på, att få flickor i sitt hem, som kunna sätta sig in i, hur de vilja ha det, och som kunna förstå dem?» Hvad man kan fatta, af hvad man hör och ser, är, att de egentligen inte sätta så stort värde på denna märklige förändring, utan tycka endast, att det är bra och bekvämt. En fröken kunna de be om en mängd småsaker, fastän hon har hand om det hela, det är ju bekvämt. Men det kan man inte komma och säga åt en jungfru, för då blir hon förargad eller flyttar. Det hopar sig härigenom för mycket arbete på den unag flickan. Hon kan ej bedja någon af tjänaren att hjälpa sig, de tycka, att det faller ej på deras lott, och någon af familjemedlemmarne kan hon ej be, de bruka ej utföra sådana sysslor. Häri ligger ett missförhållande. Hon har en ställning mellan familjen och tjänarne.

Tänk, om familjerna ville visa de unga flickorna mera förtroende och deltagande. De skulle känna sig mera glada och trygga, vetande på hvilkens sida de borde stå.

Det skall nog snart komma en tid, då det finns många mödrar, som själfva varit borta och pröfvat på hur det känns att vara borta och »gå frun till handa», som det heter. Då kanske, skola vi hoppas, nalkas en bättre och gladare tid för de flickor, som i andras hem vilja vara nyttiga eller lära sig hushållsgöromål.

»Hur känns det,» skulle jag vilja fråga några unga flickor, »då I träden in i det obekanta hemmet för att blifva dem en hjälp?» Tagen I er uppgift med glädje och ansvars-känsla, skolen I finna, om det är barn där, att eder ställning blir midt emellan frun och herrn i huset, samt att I äfven stån på en tjänares plats i somliga fall och ibland mellan familj och tjänare. Att där blir eder plats, är helt naturligt, I skolen ju sköta och vårda det käraste föräldrarne äga och kunnen I icke göra det till bådas belåtenhet, emedan de ha olika tycken, stån I kanske som mellan två

HYLLNINGEN AF FREDRIKA BREMERS MINNE. 1. DEPUTATIONERNA KRING DEN BLOMSTERPRYDDA GRAFVÅRDEN Å ÖSTERHANINGE KYRKOGRÅRD. 2. DEPUTATIONERNA I SALONGEN Å ÅRSTA.

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: 1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

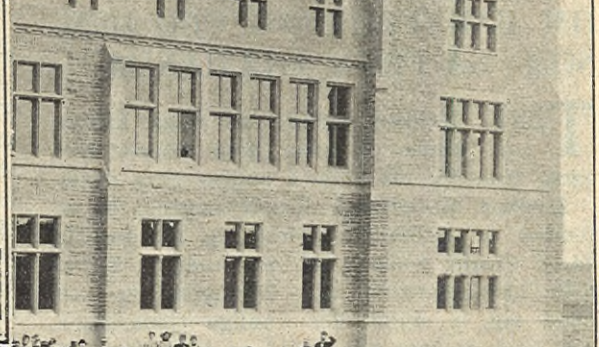
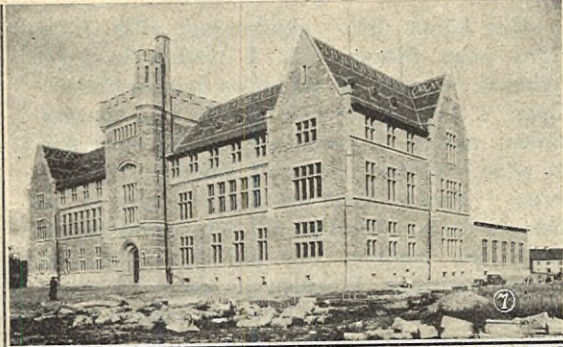
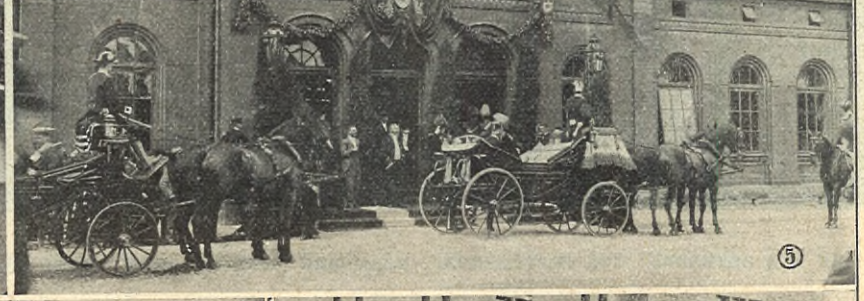
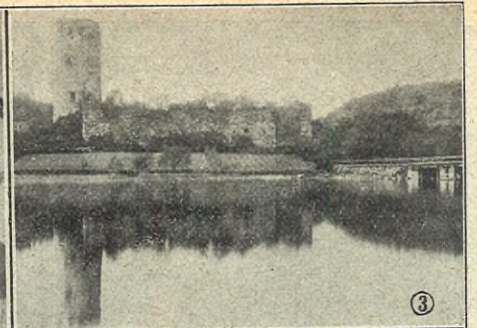
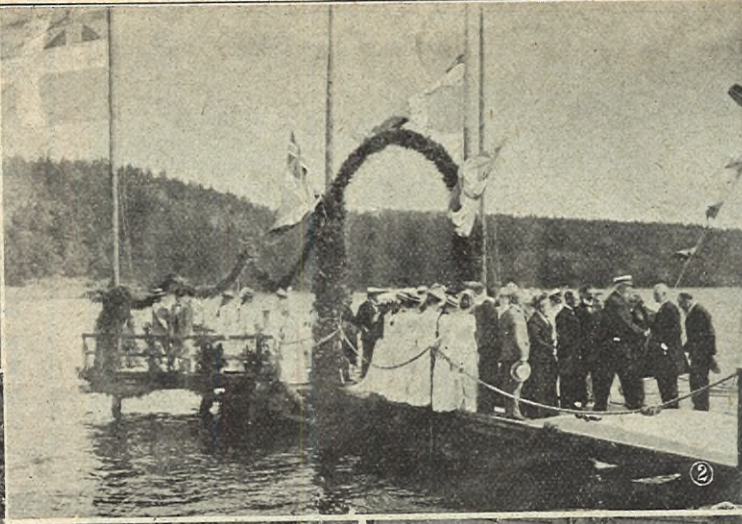
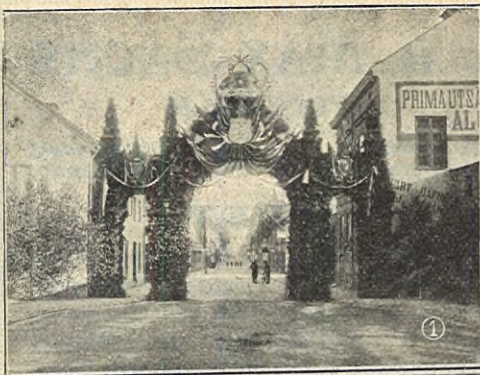
eldar, kännande eder på samma gång vara ett slags tjänare.

Detta är i själfva verket icke något illa, men att I icke fån känna eder som en god vän till mor och far, då I med kärlek och omsorg hjälpen till att fostra deras barn, detta känns svårt. Likaså bör frun och herrn i huset ställa så stora fordringar på er, att de lita på er som sig själfva, gifvande er ansvar och förtroende att sköta och undervisa tjänarne, då de ej ha tillfälle därtill.

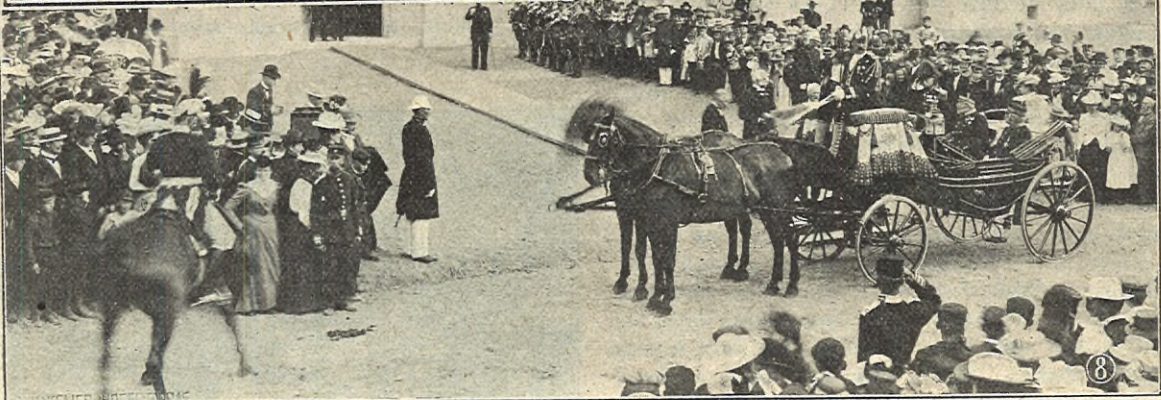
Är det en flicka, som inte kan sätta sig in i den familjens förhållanden och vanor, bör hon i alla fall bemötas med förtroende och vänskap och sättas till att göra det hon kan och förstår. Finns det då kanhända i huset en äldre, erfaren tjänarinna, underordnar sig den unga flickan nog gärna, då hon af henne kan få lära en hel hop saker. Matmodern bör påminna tjänarinnan om hennes ansvar, så att hon inte kommer att känna sig allt för viktig.

Men skulle det inte kännas som en kär plikt för många mödrar att själfva lära de unga flickorna något. De hafva eller tänka snart skicka bort sina egna flickor i främmande familjer. Följer då inte modershjärtat med dem och undrar: hur har mina flickor det?

Den kärlek I då icke kunnen slösa på edra egna flickor, gifven de främmande flickorna

BILDER FRÅN KONUNGENS SOMMARRESOR. 1. ÅRE-PORTEN VID SÖDERTULL I NORRKÖPING. 2. KONUNGENS LANDSTIGNING VID STEGEBORG. 3. BORG- RUINEN. 4. PÅ BORGÅRDEN. 5. ANKOMSTEN TILL ÖREBRO JÄRNVÄGSSTATION. 6. ÅREPORTEN VID JÄRNVÄGSSTATIONEN I ÖREBRO. 7. TEKNISKA SKOLAN. 8. AFFÅRDEN FRÅN TEKNISKA SKOLAN. FOTO FÖR IDUN: 1—4 WIKSTRÖMS EFTERTRÄDARE, 5, 6 O. 8 B. HAKELIER, 7. A. BARR.

litet af den. Känn deltagande för dem, lären dem det, som är verkligt nyttigt, gifven dem godt föredöme i goda seder och sann gudsfuktan.

Tänk, hvilket stort mål skulle icke Sveriges kvinnor kunna uppnå, om de till nyttiga och goda samhällsmedlemmar uppfostrade hvarandras barn.

En moder ser icke så lätt sitt eget barns fel och förtjänster, men hos andras framträda de klart. Ambition och tanken på kommande klander göra att de unga flickorna på ett främmande ställe långt fortare lära sig blifva dugliga än hemma. Deras krafter sättas på prof på ett helt annat sätt, hvarför det går lättare. — Det händer ibland, att en idé eller ett förslag liksom *i ett nu* står klart inför en hel mängd människor, det är, när gemensamhetskänslan förenar dem, när det är något gemensamt det gäller. Skall manne tanken på vårt lands unga, obepröfvade kvinnor kunna förmå tänkande och fördomsfria kvinnor att känna sig förenade genom samma tanke, som skall föra till samma mål — att utbilda dugliga, älskliga, uppoffrande och dygdiga kvinnor?
SYSTEM INGRID.

UR DAGSKRÖNIKAN.

STUDENTMÖTET Å LECKÖ. Den gamla kungsgården Leckö å Källandsö har under den sist förflutna veckan sett ett rörligt lif svalla kring sina eljes tysta murar. Det sjätte nordiska studentmötet med kristligt program har nämligen afhållits därstädes, och deltagarnes antal har uppgått till cirka 425 personer.

En mängd föredrag i religiösa frågor ha hållits af olika talare, däribland af ärkebiskop Ekman och professor Rudin. Som mötets ordförande och anordnare af det hela har dr. Karl Fries fungerat.

Det har varit ett i allo friskt och angenämt sommarlif, som bredvid de allvarliga mötesförhandlingarna beredt omväxling åt samtliga deltagarnes vistelse å kungsgården. Kl. 7 på morgnarne blåstes revej, då alla störtade upp ur sina bäddar. Kl. 8 ringdes till frukost, som intogs å yttre borggården, där fem väldiga långbord stodo dukade.

Förmiddagarna upptogs af möten och förhandlingar, eftermiddagarna ägnades åt sektionmöten, men därjämte åt förströelser i form af rodd- och segelturer, lawn-tennisspel m. m.

Om aftnarne har det väldiga slottet strålat i elektriskt ljus och i omgifningen af lummiga träd erbjudit en hänförande anblick.

Den bildserie från mötet, Idun framställer i sitt dagsnummer, återger de olika facerna, såväl allvarliga som skämtsamma, af mötesdagarne, som

nu äro ett angenämt minne blott hos de många, hvilka därstädes knöto bekantskaper och under föredragen och diskussionerna mottogo befruktande impulser för sitt andliga lif.

*

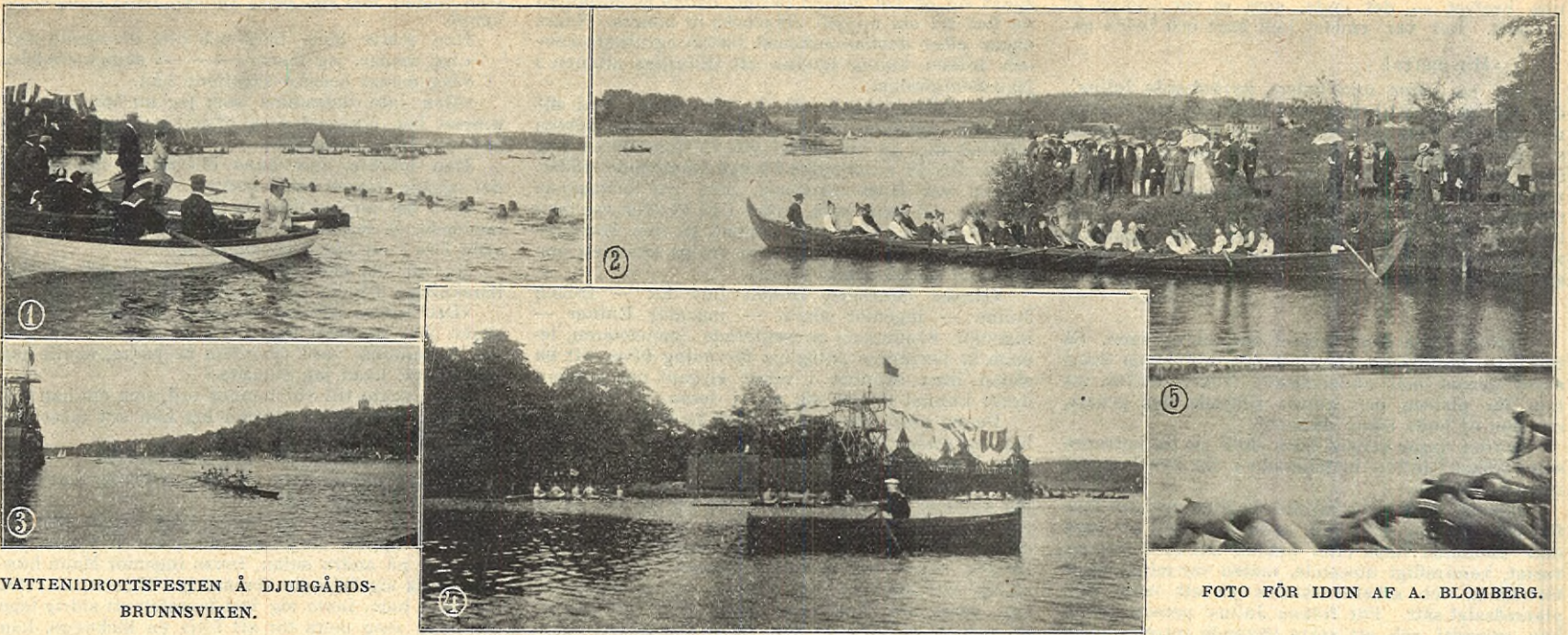
FRÅN KONUNGENS SOMMARRESOR i svenska bygder bjuda vi i detta nummer en serie vyer. De återgifva dels konungens besök vid Stegeborgs ruin, dels hans visit i Örebro, hvilket sistnämnda besök stått i samband med det nyrestaurerade Örebro slotts färdigblifvande och invigningen af Tekniska skolans ståtliga nybyggnad.

Öfverallt har konungen varit föremål för hjärtliga hyllningar från sitt folk, som nu mer än någonsin begagnar alla tillfällen att visa den afhållne monarken sina oförställda sympatier.

*

MINNESHYLLNINGEN vid Fredrika Bremers graf å Asterhaninge kyrkogård, hvarvid Fredrika-Bremerförbundet samt deputationer för finska kvinnoföreningar medels en praktfull samling blomsterkransar hedrade sekelnminnet af en af den civiliserade världens ädlaste kvinnor, är, tack vare välvilligt tillmötesgående af en af förbundsmedlemmarne, fröken Ellen v. Platen, i bild återgifven i dagsnumret af Idun.

Likaledes meddela vi en afbildning af salongen på Årsta med de olika deputationernas damer.

VATTENIDROTTSFESTEN Å DJURGÅRDSBRUNNSVIKEN.

FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. SIMNING PÅ LED AF DAMER. 2. KYRKBÅTEN FRÅN SILJAN. 3. TÄFLAN MELLAN ÅTTAÅRADE BÅTAR. 4. VID MÅLET. TÄFLAN MELLAN FYRAÅRADE BÅTAR. 5. START FÖR LÅNGDSIMNING.

Dessa äro, räknade från vänster till höger, fru Lizzie Dyrssen, med. dr. Karolina Widerström, fröken Saxenberg, professorskan Thérèse Gyldén, fru Upmark, fröken Alexandra Gripenberg, fröken H. Caselli, fröken Justina Hagman (finsk författarinna), fru Ebba Lind af Hageby, fröken G. Adelsborg, fröken Gripenberg, fröken Geijer, fröken M. Cederschiöld och med. dr. E. Sandelin.

*

PROFESSOR NORDENSKIÖLD på dödsbädden. Från den frejdade polarforskarens dödsläger å Dalbyö meddela vi i dagsnumret en för Iduns räkning tagen bild. De karaktärsfulla anletsdragen, så föga förändrade, präglas af ro och frid, och fagra blommor från Dalbyös marker smycka omhöljet kring den döde stormannens stoft. Af själfva godset, dit forskaren så gärna drog sig undan för att, ostörd af hufvudstadslifvets buller, i lugn få hängifva sig åt sitt vetenskapliga arbete, meddelas ock en vy.

*

VATTENIDROTTSFESTEN å Djurgårdsbrunnsviken har varit ett af denna sommars ståtligaste friluftsskådespel inom hufvudstadens hank och stór. Redan själfva stränderna med Skansens höjder erbjödo i den vackra sommareftermiddagens solljus en målerisk syn, kantade som de voro af en till många tusental uppgående människomassa. Själftva täffingarna, som bestodo af kappsimning, eskaderrodd, i hvilken deltog en kyrkbåt från Siljan, hoppning från tornet, längddykning, lifräddning, vattenpolo m. m., erbjödo naturligen många spännande moment, hvilka publiken vederbörligen senterade med starka hurrarop och applåder.

Vår fotografiska kamera, som denna gång fått vara mer än vanligt snabb i vändningarna, enär det gällde att vara med både i luften och på vattnet, bjuder i dagsnumret på en serie bilder från de intressanta uppvisningarna.

BRYTNINGAR. BERÄTTELSE AF SIGNILD.

ATT INGENIÖR MALM trots sina fyrtioåttå år var den ståtligaste och vackraste af alla tjänstemännen vid Edebo grufvor kunde ju en hvar se, men att han tillika var den mest framstående och mest begåfvade, det var i synnerhet uppenbart för herrar bolagsmän. Därför var intet naturligare, än att dessa, då nya fyndigheter gjorts och nya schakt skulle sänkas i obygdén däruppe nära norska gränsen, sände sin högt betrodde tjänsteman dit för att leda arbetet med biträde af tvänne nya ingenjörer, Herbert Rutner och Ivar Svanberg.

Efter åtskilligt funderande och sedan hans chefer låtit honom förstå, att han sedermera komme att kvarstanna vid den nya grufvan som disponent,

beslöt sig ingenjör Malm för att bilda ett hushåll åt sig och sina medhjälpare.

En passande lägenhet på några stegs afstånd från själfva arbetsplatsen, upptäcktes snart, och som den var hyresledig, dröjde det ej länge, innan den var nödortfelig inredd och stod redo att mottaga de tre herrarne.

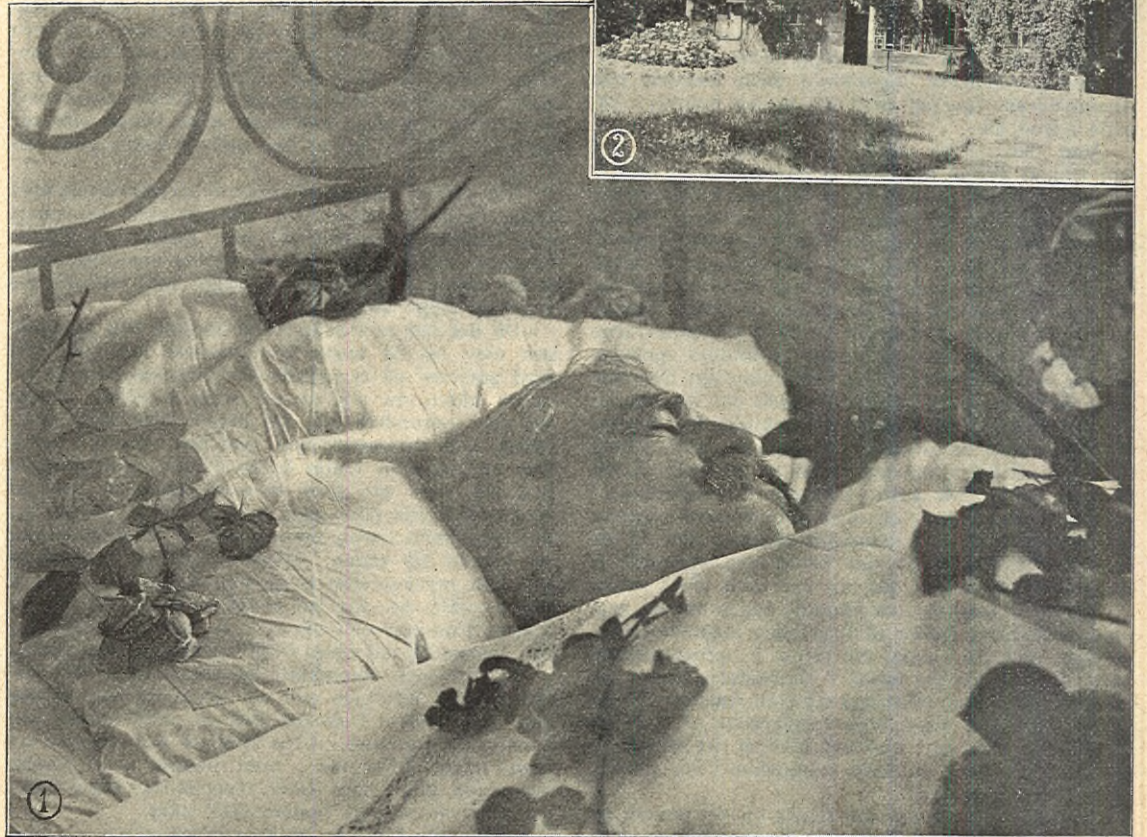
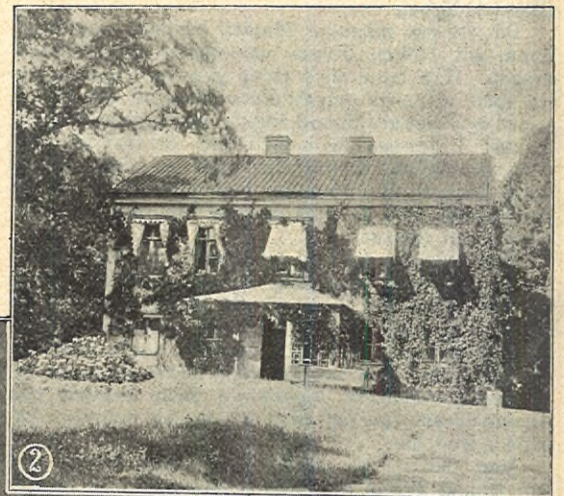
Men nu gällde det att få en husföreståndarinna. På hvad sätt? Genom annons naturligtvis.

Ingenjör Henrik Malm satt länge och svettades framför sin pulpet, innan han ändligen fick ihop en annons, som ungefärligen klaggjorde hans önskingar härvidlag.

För det första fick damen i fråga ej vara giftalysten, ty Henrik Malm var och ämnade till sin död förblifva ungarl. Inte för att han just älskade sin ungarlstillvaro så högt, men den hade nu blifvit honom en vana. För att nu låta eventuella sökande förstå detta, betonade han starkt i annonsen, att den sökande ej finge vara under fyrtio år. Vidare fick hon ej vara obildad, ej anspråksfull, utan enkel, arbetsam och skicklig i matlagning samt hafva ett behagligt sätt.

De närmast följande dagarna hade ingenjören ej en ledig stund, ty så snart han slutat sitt arbete, måste han öppna och genomläsa alla ansökningsbrefven samt beskåda de mer eller mindre förföriska fotografier, som medföljde. Inom parentes sagdt hade ingen enda af de femtioåtta sökandena uppnått den stadgade åldern af fyrtio år.

Alldeles utledsen grep han slutligen i högen ett bref med sorgkant, slet upp kuvertet och vecklade

FRÅN DALBYÖ. 1. PROFESSOR NORDENSKIÖLD PÅ DÖDSBÄDDEN. 2. EXTERIÖR AF DALBYÖ. FOTO FÖR IDUN AF M. WERNER.

upp brevet — det enda, som ej var åtföljdt af porträtt. Det var endast helt kort och lydte så:

»Min herre!

Som jag efter min faders, kyrkoherde Julius', död för någon tid sedan står hänvisad att försörja mig genom eget arbete, anmäler jag mig härmed såsom sökande till platsen. Jag har de tio sista åren förestått min fars hushåll och hoppas kunna utföra mitt arbete till eder belåtenhet. — Jag är trettiofem år — i det närmaste åtminstone — således ej fullt fyrtio, men vid den åldern göra väl några år till eller från ej så mycket. Min adress är: Cornelia Julius, Viks prästgård.

Vik.»

Henrik Malm läste brevet om och om igen. Så tog han beslutsamt fram ett ark brevpapper samt skref genast och underrättade fröken Julius, att hon får platsen och kunde tillträda den genast, om hon ej hade något däremot.

Fjorton dagar senare voro såväl de tre herrarna som fröken Julius installerade i det nya hemmet uppe i obyden.

Ingeniör Malm var mycket belåten med sin husefreständarinna, och han hade alla skäl att vara det. Rummen hade efter hennes ankomst fått ett varmt, hemtrefligt utseende, maten var minst sagt förträfflig, och arbetet sköttes på ett lugnt och planmässigt sätt. För fröken Julius' person kände han sympati och ett sakt växande intresse, som han knappast själf hade en aning om.

Cornelia Julius var en blond, högväxt kvinna med slät hvit by, en bred tankfull panna och blå ögon, som ofta fingo ett underligt gåtfullt uttryck. Figuren var vacker, men kanske något väl fylig.

Det hvilade öfver denna kvinna en egendomlig stillhet — ej på minsta vis besläktad med tröghet — hennes rörelser voro lugna och fulla af behag, rösterna djupa och mjuka och hennes leende hade ofta ett drag af vemod uti sig. Hon var egentligen mycket tystlåten, men föreföll dock aldrig att vara tråkig; hvad hon yttrade var nästan alltid tänkvärdt och lät ana, att hon ägde mycket mer att gifva, mycket rikt, varmt och kärnfullt.

Hon sökte aldrig herrarnes sällskap, utan drog sig helst tillbaka till sitt eget rum, när hon hade någon ledighet.

Då ett par månader förgått, började ingenjören finna, att fröken Julius var nästan väl tillbakadragen. Han hade sista tiden ganska ofta ertappat sig med att sitta och fundera öfver än ett, än ett annat hos henne, ibland kunde han undra öfver uttrycket i hennes ögon och fick då lust att tyda dess hemlighet, ibland fick han en liflig lust att höra hennes lifs historia, och åter ibland skulle han önskat höra hennes mening om ting, som lågo honom om hjärtat.

Han vågade dock ej ofta börja ett samtal med henne, ty för hvarje gång de hade haft ett längre tankeutbyte, hade hon efteråt blifvit än mera fåordig och slutna än förut, och hennes blå ögon hade blifvit allt allvarigare och mera gåtfulla. »Kvinnor äro bra besynnerliga, äfven de mest intelligenta,» menade ingenjören halft förargad och tillade därpå, »ja, jag skall väl lämna hennes isiga nåde i fred då.»

Men det dröjde dock ej så länge, förrän han bad fröken Julius taga sitt arbete med sig och tillbringa aftnarna samman med herrarna i det gemensamma hvardagsrummet. Alla tre herrarna funno, att trefnaden blifvit betydligt större, sedan Cornelia slutit sig till dem. Hon satt visserligen mest lutad öfver sitt arbete, men hon förstod att gifva uppslag till samtal, som ofta utvecklade sig till lifliga diskussioner, hvarvid i synnerhet de båda yngre herrarna utvecklade mycken vältalighet. Stundom spelades schack, af hvilket alla fyra voro ofantligt intresserade, och vid dessa tillfällen hände det ibland, att det led mot midnatt, innan man skildes åt. Mycket omtyckta voro de kvällar, när man kunde få fröken Cornelia att högt föreläsa något ur en omtyckt författares verk. Då sutto herrarna tillbakalutade i soffhörn eller länstolar, njutande af sina cigarrer och lyssnade till den dämpade stämman, som så väl förstod att framlägga det bästa och skönaste af innehållet, antingen det nu var poesi eller prosa.

Lifvet i »näset», så nämnde ingenjörerna vanligen sitt hem, förflytt så lugnt och angenämt som möjligt, och de enda afbrotten i enformigheten voro då och då ett besök i jägmästaregården, belägen ungefär tjugn minuters väg från »näset», hvilka besök ofta och med nöje besvarades af familjen därstädes, som var hjärtligt glad åt att äntligen en gång få råka bildade människor i sin vackra, men dystra hemtrakt.

I midten af augusti inträffade en ny person på orten. Jägmästare Eriksson hade nämligen anställt en lärarinna för sin elfvaårige son, Hugo, som ända hittills gått i folkskolan. Hugo var en begåfvad gosse, men lättjefull och ganska bortskämd. Utom den lärdom han möjligen inhämtat, hade han till-

ägnat sig en hel mängd oarter, hvilka guvernanten nu fick till sin uppgift att plocka ur honom. Några dagar efter dennas ankomst blefvo »grufherrarna» och fröken Julius bjudna att tillbringa aftonen i jägmästaregården.

På eftermiddagen, då de alla tillika med sitt värdfolk samlades kring kaffebordet, slogs dörren plötsligt upp på vid gavel och in dansade en ung flicka, åtföljd af en pojke i tunga klampande stöflar. Pojken var Hugo Eriksson, men den förtjusande varelsen vid hans sida, hvem i all världen var det? De främmande sågo med häpnad på den fina flickgestalten med det intagande, rosiga ansiktet, omgifvet af korta, bruna lockar.

»Hugos lärarinna, fröken Lily Ek — fröken Julius — ingenjör Malm — ingenjör Rutner — ingenjör Svanberg!» presenterade jägmästaren, leende åt herrarnes påtagliga förvåning öfver, att en sådan liten skönhet i högst elegant och modern dräkt kunnat förirra sig upp i dessa ödemarker.

Denna afton blef betydelsefull för åtskilliga af de här omtalade personerna. Lily Ek skref i sin dagbok, innan hon om natten gick till hvila:

»O, en så förtjusande afton! Jag känner, att jag kommer att älska. Men min kärlek blir olycklig, det säger mig mitt hjärtas tysta aning. O, denne sköne, intressante man med det snöhvita lockiga håret och de svarta ögonen! Ack, om jag aldrig sett honom! Jag undrar, hur gammal han kan vara. De båda unga herrarna se rätt trefliga ut, men ej intressanta alls. Men den andre, i sanning en verklig man! Men ve mig, lilla obetydliga sjuttonåring! Han var mycket uppmärksamare mot sin tjocka, stela köksfröken än mot mig. *Naturligtvis* slår hon sig ut för honom. O, hvad jag är gränslöst olycklig!!!»

Det dröjde ej länge, förrän det var slut med den lugna hemtrefnaden i »näset» och nära nog med sänjan också, isynnerhet mellan de båda unga männen, som förut varit de bästa vänner i världen. Man såg dem aldrig mera växla ett ord, ej en blick knappt. Oftast, om den ene var borta, satt den andre med butter uppsyn och stirrade i en tidning, väntande på att hans tid skulle komma. Det var ej svårt att gissa, hvar de tillbragte sin lediga tid. Ivar Svanberg, som ägde en ganska vacker tenorbaryton, öfvade duetter samman med fru Eriksson, hvarvid fröken Lily ständigt skötte pianoackompanjemanget. Herbert Rutner var rasande häröfver och tog sin skada igen genom att gå på jakt med jägmästaren. Detta hade till följd, att han ofta blef inbjuden i dennes hem. Om de båda rivalerna händelsevis stötte på hvarandra därstädes, så försvann regelbundet en af dem strax därpå.

Gästfritt och trefligt hade det alltid varit i jägmästaregården, men nu hade denna rent af blifvit ett paradys, sedan den blifvit bostad åt en ängel, ty en sådan var ju den unga Lily alldeles odisputabelt. Endast sjutton år gammal, liflig, älsklig och framför allt strålände vacker, intog hon alla. Till och med Hugo, familjens förut ganska egensinnige och ohysade son, blef som ett vax i hennes händer. De förut så förhatade lektionstimmarne blefvo snart omtyckta, och pojken gjorde verkliga framsteg. Inte var Lily just någon skicklig lärarinna, men hon hjälpte honom att inlära läxorna och hörde sedermera upp dem ordagrant efter boken och var mycket mån om att ej den minsta detalj gick förlorad.

Om eftermiddagarna ströfvade lärarinna och elev kring berg och backar som ett par goda kamrater, och hemkomna gjorde de ofta besök hos Hugos kaniner, dufvor och ekorrar, hvilka samtliga snart äfven blefvo Lilys favoriter, något som naturligtvis fröjdade Hugo betydligt.

Då det led mot senhösten, började Lily och hennes elev att få smak för botaniska utflykter, och med portörer på ryggarna och botanistspadar i händerna gånge de sig ut på långa ströftåg. Dessa ställdes merendels så, att vägen togs öfver grufälten och, underbart nog, blef det alltid på de tider, när ingenjör Malm fanns därute. Ibland nöjde han sig med att göra en artig hälsning, hvarvid Lily fick fröjda sina ögon med en blick på det beundrade hvita håret, men emellanåt följde han dem ett stycke på vägen. Hugo sprang enligt pojkers sätt lika mycket eller mera vid vägens sidor än på vägen själf, än för att skära en käpp, än för att plocka blommor och bär o. s. v., hvarför ingenjören och fröken Ek vid dessa tillfällen oftast gingo allena.

Lily var den, som skötte konversationen. Hon berättade om sitt hem och det glada lif, som fördes där, om arbetet i skolan och om sina tankar och känslor i allmänhet. Ofta försökte hon aflöcka honom något förtroende, men hennes små försök strandade alltid mot hans förbehållsamhet i fråga om allt, som angick honom själf nära.

»Säg mig, ingenjör Malm,» började hon en dag, »hvarför ni ser så allvarlig ut alltid? Eller är det kanske endast, då jag kommer?»

»Allvarlig, då fröken kommer, skulle det vara, för att fröken är en sådan allvarlig liten person?»

Han smålog och såg halft vänligt, halft ironiskt på henne.

Hon mätte hans blick och blef blossande röd.

»Jag menar, jag menar — — —» stammade hon.

»Jag menar också,» skrattade han.

»Men inte detsamma som jag nu åtminstone,» utbrast hon förargad såväl öfver hans förbehållsamhet som hans retsamhet.

Han märkte, hur hans ord retade henne, och det eggade honom att fortsätta.

»Om det nu verkligen är någon mening i frökens menande, så säg ut. Det skulle vara roligt att höra, sade han i en något gäckande ton.

Nu var det slut med Lilys tålmod och själfbehärskning. På det högsta uppbragt utfor hon:

»Det brukar händelsevis vara mening i hvad jag säger, fast jag talar litet mera än vissa andra, och om ingenjören varit tjugufem år yngre, skulle jag också sagt, hvad jag menade.»

Han ryckte till vid hennes ord, som om han fått ett slag, men nästa sekund log han sitt mest ironiska löje och sade:

»Hur var det nu då? Får man höra?»

»Ja, jag menar bara det, att ni är den otäckaste herre, jag känner! Adjö!»

Efter en sirlig nigning sprang lilla fröken Ek helt viget upp för en klippa vid sidan af vägen och försvann på andra sidan, innan ingenjör Malm hunnit hämta sig från sin förvåning. Han vände tvärt och gick hem, inom sig fast besluten att aldrig taga ett enda steg mera för att följa en flickunge, han gamla karlen, som ej på öfver tjugu år haft minsta intresse för något kvinnligt väsen. »Här uppe måste ligga något i luften ty sannerligen är icke allt som förgjort,» mumlade han för sig själf.

Henrik Malm slog sig ned framför sitt skrifbord och tog fram ett porträtt ur en af lådorna.

»Om ni varit tjugufem år yngre,» ljöd det i hans öron. Om ja! »Då skulle jag aldrig ha upptäckt dig, min lilla dam, ej ens om du visat dig en gång till så intresserad af mitt hvita hår och mörka ögonbryn. Då såg Henrik Malm ej mer än en enda, den enda kvinna i världen, som varit något för honom.» Han stödde hufvudet i handen och satt länge försjunken i betraktande af den fagra kvinnobilden. Vacker, ja, vacker var hon, den kvinna han älskat, vacker, därände och flyktig. Hon var mycket ung, då hon öfvergif honom för en annan, men han hade aldrig kunnat glömma helt. Den kärlek han hyst var väl död, men den hade efterlämnat en smärtsam bitterhet i hans sinne, och det dödsår, hennes trolöshet tillfogad honom, var väl läkt, men äret fanns kvar och kunde ej helt utplånas.

Med en rysning lade han porträttet tillbaka på dess plats och gick bort och ställde sig framför spegeln. Det var tjugufem år sedan den tiden, han hade hunnit att blifva en gammal man, hans hår var hvitt och hans sinne ofta tungt, hvarför han ofta kände sig mycket äldre än han var. »Ja, barnet har rätt, jag är gammal, jag tror, jag hållit på att glömma det sista tiden. Hvad menar hon då med att se på mig med sådana där varma blickar, som nästan göra mig hufvudyr? Hvad menar hon med att ständigt uppsöka mig vid mitt arbete? Hvad menar hon med att ständigt skifta färg, då jag talar till henne? Hvad menar hon? Jo, jag skall i alla fall minnas den läxa, barnet i dag gifvit mig. Jag är jämnt tjugufem år för gammal. Hon är ett barn — och jag är en gammal man.»

Den aftonen växlades ej många ord i hvardagsrummet. Båda ungherrarna voro borta och ingenjören och Cornelia sutto tysta midt emot hvarandra i hvar sin länstol. Han rökte, och hon arbetade på en sömnad.

För att ej visa sig allt för oartig vände ingenjören sig till fröken Julius och tillställde henne en fråga om ett helt likgiltigt ämne. Hon svarade kort, och åter lade sig tystnaden öfver rummet.

Han såg på henne. Hon gjorde ett så rent och harmoniskt intryck, att Henrik Malm ovillkorligen kom att tänka på ett snölandskap. Det var hvila för sinne och öga att betrakta det hvita, allvarliga ansiktet med dess prägel af stilla tankfullhet.

Hon såg ej upp en enda gång, men hon kände hans blick och erfor en jublande fröjd därvid, ty Henrik Malm var för fröken Cornelia Julius kärare än lifvet själf. Det hjälpte ej, att hon kallade sig en gammal toka, att hon med sträng hand sönderstet kärlekens förföriska drömnät, att hon ständigt vakade öfver sitt upproriska hjärta, städe redo att tukta och straffa — intet hjälpte, hon älskade för första gången i sitt lif och det med en styrka, som endast så djupt anlagda naturer som hennes äro mäktiga. Det enda, hon nu hade att kämpa för, det var att dölja sina känslor för alla blickar. Den dag, hon ej längre förmådde behärska sig, ville hon fly för att aldrig mer återkomma.

Just som fröken Julius vid tiotiden lade samman sitt arbete för att gå till hvila, inträdde Rutner och Svanberg helt förtroligt arm i arm. Deras ansikten hade ett något vemodigt uttryck, men de tycktes för öfrigt vara mycket goda vänner liksom

förut, innan en viss person kommit emellan dem. Denna märkbara omkastning i förhållandet orsakades däraf, att fröken Lily just denna eftermiddag för de båda rivalerna förklarar, att hon tyckte mycket bättre om äldre herrar än yngre, de äldre gjorde ett så manligt intryck. Kort därpå hade hon sagt, att hvitt hår och svarta ögon var det vackraste, hon visste. För öfrigt hade hon varit vid ett dystert lynne och tämligen onådigt låtit de båda unga männen förstå, att deras uppförande både mot henne och framför allt mot hvarandra var både löjligt och otrefligt.

De två rivalerna voro nu i stället olycksramade.

En af de sista dagarna i september, just den tid, då solen stod ganska lågt i väster, kastande sneda, rödskimrande strålar öfver skogens skiftande löfverk, gick ingenjör Malm ut för att taga en promenad. Han styrde sina steg mot en grandunge, där han ofta brukade vandra långa stunder fram och tillbaka.

På andra sidan dungen var en liten öppen plats. Härute i solskenet satt just nu unga fröken Ek på en stor sten, medan Hugo stod framför henne, ifrigt bedjande henne vara honom följaktigt till forsen en halftimmes väg längre bort, där han upptäckt ett falknäste, som han ville visa henne.

Ingenjören, som just ankom till det ställe i själva skogsbrynet, där han brukade vända, hörde henne säga: »Gå du, Hugo, jag väntar säkert här, jag orkar ej gå så långt i dag.»

Motvilligt begaf sig gossen i väg, och i samma ögonblick märkte ingenjören, att han blifvit sedd.

I stället för att vända såsom han tänkt, gick han fram till den unga flickan, som rodnade djupt, hälsade och slog sig efter en stunds tvekan ned på den stora stenen bredvid henne, sedan han först begärt och erhållit hennes tillåtelse. I dag ämnade han just börja att anslå den faderliga eller farbroderliga ton, som han ansåg vara den mest passande, när det hädanefter gällde att tala med Lily.

Hon var ytterligt förlagen. De hade ju ej råkat sedan den förfärliga gång, då hon sagt, att han var den otäckaste herre, hon kände.

(Forts.)

BIBLIOTEKET.

STRAX invid biblioteket sitter jag i lummig park. Solen gassar, och i steket når syreners doft mig stark.

Sparfvar kring fontänen fladdra, taga sig ett sommarbad, strålar mot graniten pladdra, stänkande på gröna blad.

Mänskor vandra fram i grönskan, allihop så lyckligt le, som om hvarje deras önskan fyllts och ingen kände ve.

Midt i röda solreflexer, fallande på träd och grupp, tungt biblioteket växer mellan ljusa lindar upp.

Inne i dess skumma salar huka ryggar öfver pränt, mängd af böcker visdom talar, allt hvad döde andar känt,

allt hvad feberheta hjärnor tänkt i natters tysta id, och från bladen lysa stjärnor, som gjort seklers synkrets vid.

Dessa luntor förde världen framåt, tro af dem man fick, vapen, smidt på tankeharden, segrande ur striden gick...

Åter mina ögon vända sig mot luftig sommarprakt, men den kan ej mer mig blända, tycks mig, att ett dok sig lagt

öfver träden, öfver marken, öfver sorlande fontän, öfver sommargröna parken, som mig syntes nyss så vän.

Ron är borta, grubblat famnar mig, jag röster mana hör: »Den, som slö i lycka hamnar, föga gagn i världen gör!

Glöm den tingens fagra yta, som din syn bedraga vill, trång till djup, där tvifvel ryta och din själ hör oron till!

Offra dig åt tankens handling, att ock du må lämna spår vid den mänsklighets förvandling, som till slutlig klarhet trår!»

FREDRIK NYCANDER.

KUNGL. TEATERN började sitt nya spelår den 15 dennes — alltså tidigare än vanligt — med uppförandet af Webers fantastiska opera »Oberon», som nu gafs för hundrade gången härstädes. Fru Östberg och hr Ödmann innehade fortfarande sina gamla partier som Rezia och Huon samt förlänade åt deras utförande vederbörlig glans. Fru Ö. fick efter såväl trädgårdsarian i första akten som efter oceanarian i den andra mottaga en stormande applåd. I titelpartiet uppträdde hr Malm för första gången och löste sin uppgift mycket förtjänstfullt. Fru Hellström är ypperlig som Fatima både i sång och spel, och hr Mandahls vackra röst gör sig bra gällande i Scherasmins parti. Fröken Edström utförde Pusks roll, men verkar väl stor. Den talade dialogen misshandlas i allmänhet grufveligen vid k. teatern; bristerna i detta hänseende borde kunna afhjälpas. För öfrigt gick operan i sin helhet bra under förste hofkapellmästaren Nordqvists säkra ledning. Publikens var någorlunda fulltalig på nedre parkett samt på de båda öfre raderna, temperaturen i salongen var ganska sval.

— Som balettmästare och premiärdansör har engagerats hr Otto Zöbich, senast anställd vid hofoperan i Dresden. Eljes hafva inga nya engagement afhörts. Tvänne stora förluster har k. teatern gjort, i det nämligen som bekant operasångaren

HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hylln & Co:s F. A. B.
Stockholm.

Forsell och kapellmästaren Stenhammar afgått. Hvilka skola ersätta dem?

DJURGÅRDSTEATERN roar afton efter afton framgångsrikt sin publik med en fransk komedioperett »Glada äkta män» af A. Mars och M. Hennequin, inramad i några lätt skisserade melodier af V. Roger.

Originaliteten i operettens handling är föga stark, men det gör heller ingenting, ty hvad som saknas i intrigens ursprunglighet, ersättes af de fyndigt komponerade scenernas raljerier och pufslustiga komik. Det »vågade», som är oupplösligt förenadt med allt hvad fransk lustspels- och operett diktning heter, har här i allmänhet det ofarliga karaktär och kan näppeligen tänkas utöfva något skadligt inflytande, äfven på de mera sensibla.

Hvad utförandet vidkommer stå fruarna Meissner och Hagman samt hr K. Nyblom afgjordt i första planet. Fru M:s i början bigotta, kalla och för den äktenskapliga kärlekens mera glödande yttringar absolut okänsliga markisinna, som sedan förvandlas till en pikant och varmlödig kvinna, hvilken förslaget narrar sin make i den ena snaran efter den andra för att såmedels binda hans fjärlig natur vid sig, är gjord med all den aplomb och allt det glädliga behag rollen kräver. Fru Hagmans drastiskt utförda påkläderska och framför allt hennes kuplettöfverdrag i tredje akten hör till det bästa inom den burleska operettkomikens fack, och hr Nybloms lefnadslustige furste har flere ypperliga poänger, som i den diskreta form, hvare de framkomma, tvinga publiken att ge sig helt i skrattets våld.

Äfven hr Hagman som baronen och hr Barklind i den trakasserade markisens skepelse skilja sig godt från sina uppgifter, ehuru grava anmärkningar kunna göras mot den senares sätt att behandla dialogen. Farsdialog måste ju talas fort, där situationer nödvändiggöra det, men den får ej bli ett enda stammande, så att orden snafva och trampa hvarandra på hälarne som nyfikna stockholmare vid kejsarbesök.

Fröken Grünberg utförde sitt sångparti vackert, men gaf för öfrigt en något blek bild af den firade dansösen.

Operetten, hvars lifslängd å Djurgårdsteatern torde bli anseelig, är vackert uppsatt och inöfvad med mycken omsorg.

VASATEATERN. Stockholmarne hade inga sympatier för »Taxameterkusens dotter», ty den unga damen befanns vara en framfusig och illa uppfostrad flicksnärta, som förde den simpla nöjesvärldens odör med sig till det fina sällskap, hos hvilket hon trodde, att hon kunde innästla sig.

Hennes löje var groft, hennes esprit ingen. Hon sökte inbilla oss, att trikåer, vulgära manér och långtråkiga visor om ingenting skulle roa en publik, som ännu, lyckligtvis, inte förlorat förmågan att skratta åt ett godt skämt och fördöma det simpla gycklet.

Också är hon redan på väg härifrån i sin pappas taxameterdroska, som aldrig vann äran att registreras i det stockholmska åkarlaget, hvilket sistnämnda faktum är det enda glädjande i hela historien.

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoaletten, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo-staden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz.)
Siden-Export.

Köp svart Siden!

Henrik Gahns
 öfverfettade
Lanolin-crème-Tvål
 är den yppersta i handeln
 förekommande
50 öres tvål.

KÖKSALMANACK
 Redigerad af
FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
 I UPSALA.
 (Föreståndarinnan: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 25-31 AUG. 1901.

Söndag: Klar buljong med pastajer: croustader med kräftstufning; persiljespäckad lamstek med grönsalad; klarbärskompott med grädd.

Måndag: Köttpudding med risgryn; soppa på färska äpplen.

Tisdag: Fläskkotletter med ärtor och potatis; hallon och mjölk.

Onsdag: Stekt färsk strömming med potatis och smör; filmjölk.

Torsdag: Hönspuré; äppelpaj med grädd.

Freitag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor; krusbärs-soppa.

Lördag: Kalkfkyckling med potatis-rabarberkräm med mjölk.

RECEPT:

Köttpudding med risgryn (f. 6 pers.), 2 små rödlökar, 1 half lit. kokt eller stekt hackadt kött, 2 msk. smör

1 half msk. salt 1 tsk. hv-peppar 1 half lit. buljong
 Risgryn: 1 kkp. risgryn, kokta i 1 lit. oskummad mjölk, 1 ägg, 1 tsk. salt.
 Beredning: Löken skalas, finhackas och brynes jämte köttet i smöret, och kryddorna tillsätts. Risgrynen sköljas, påsätts i den kalla mjölken och få under röring koka tills de äro mjuka. De upphållas att kallna, hvar efter det uppvispade ägget och saltet iröres. En form smörjes med smör, ett hvar af risgrynen ilägges och därefter det lrynta köttet, buljongen öfverhälls och öfverst lägges ett hvar risgryn. Pudlingen öfverströs med stötta skorpor och gräddas i ugn samt serveras med stelsås.

Göteborgs Kex
 högsta
Guldmedalj
 utmärkelse
Gefle 1901.

spetsarne. Därefter tillsättes brännvinet raskt, och så fort degen är sammanhängande utställes den att bli kall. Äpplena skalas, urkärnas och skäras i tunna skifvor samt läggs i en eldfast form med socker mellan hvarje hvarf — sista hvarvet bör vara frukt. Om äpplena ej äro saftiga, tillsättes 1 half kkp. vatten. Pajdegen utkafas till 1 half cm. tjocklek. Ett lock till formen urskärres, formens kant penslas med vatten och belägges med en tjock remsa af degen som fasttryckes på kanten och penslas med vatten. Deglocket pålägges och fasttryckes mot formens inre kant, hvarpå ytterkanterna på locket och remsan skäres med en hvass knif. Kanten naggas med baksidan af knifven och krusas därefter med spetsen af knifven. På locket göres med en grof vispkvist fyra hål. Pajen penslas med uppvispadt ägg och insättes i god ugnsvärme att gräddas vackert gulbrun omkring 1 tim. Serveras kall eller varm med vispad grädd.

FREJA-MAGASINET
 C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
 18 GOTGATAN 18.
 29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

Soppa på färska äpplen (f. 6 pers.) 2 lit färska äpplen, 1 msk. ättika, 2 lit. vatten, 1 och 1 half kkp. krossocker, skal och saft af 1 tredjedels citron, 1 och 1 half till 2 msk. potatismjöl.
 Beredning: Äpplena skalas, urkärnas och skäras i klyftor. (För att de skola bibehålla sin färg, läggs de skalade äpplena i vatten tillsatt med 1 msk. ättika.) De påsätts i kokande vatten tillika med citronskal och saft och få koka tills äppelklyftorna äro mjuka. Soppan afredes med det i litet vatten upplösta potatismjölet. Får ett godt uppkok, afsmakas och serveras med skorpor.

Fläskkotletter (f. 6 pers.) 12 fläskkotletter, 1 citron, 3 msk. smält smör, 1 msk. salt, 1 tsk. hv-peppar, 1 kkp. stötta skorpor, (siktade) 2 msk. hackad persilja.
 Till stekning: 2 msk. smör
 Beredning: Fläskkotletterna ansas och bultas väl, begjutas med citronsaften och få ligga på hvarandra 1 half timme. De penslas därefter med det smälta smöret och vändas i en blandning af saltet, hv-pepparen de stötta skorporerna och persiljan. Det kalla smöret upphettas i en stekpanna, kotletterna iläggas och brynas väl. Lock på-

lägges och kotletterna få genomstekas omkr. 1 fjärdedels timme. De uppläggas på varmt fat, stekpannan urvispas med litet kokande vatten som slås öfver kotletterna. Om så önskas, tillsättes säsen med litet citronsaff.
Hönspuré (f. 6 pers.) 1 höns 3 lit, kalfbuljong eller vatten 2 äggulor, 50 gr. smör, 60 gr. risgryn, salt hv-peppar, 1 dol. tjock grädd
 Beredning: Hönsen plockas, svedes, urtages, sköljes väl och torkas. Det kokas därefter i kalfbuljongen eller i brist därpå i vatten. Köttet afskrapas noga, hackas fint och stötes tillsammans med smöret och äggulorna. Risgrynen sköljas väl, förvällas i vatten, kokas mjuka i litet buljong och stöts mycket väl tillsammans med hönsfärsen. Litet buljong tillsättes så att massan med lätthet kan pseras. Buljongen silas och skummas, purén tillsättes och upphettas men får ej koka, ty då skär den sig. Purén afsmakas. Grädden uppvispas i soppskålen och purén tillslås under stark vispning.
Äppelpaj (f. 6 pers.) 2 kkp. mjöl, 3 msk. smör, 1 och 1 half msk. brännvin, 2 lit. äpplen, 1 och 1 half kkp. socker
 Beredning: Mjölet siktas på bakbordet, smöret tvättas och fördelas fint i mjölet, hvari det inarbetas med finger-

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: •Till Iduns läkare•.

EN GAMMAL ABONNENT I BERGEN. Det är oss omöjligt att veta, hvilket medel, som äsytas. För vår del känna vi blott ett dylikt, nämligen s. k. thyreoidetabletter, men verkan är alls icke så saker som här uppgifves, och i alla händelser ej bestående. Som medlet dessutom ej är absolut ofarligt vid längre tids bruk, bör dess användning öfvervakas af läkare. Se i öfrigt svar till Mor 1) i n:r 10.
NEDSLAGEN MODER. Låt henne följa föreskrifterna för Mor 1) i n:r 10 samt jemför svaret här öfvan.
SYNA. Se svaret till Lilla syster i n:r 4.
NORMA. 1) Se svar till Nicke i n:r 8. 2) Se svaret till Lilla syster i n:r 4. — Anlaget minskas alldeles säkert när ni blir något äldre.
OROLIG. 1) och 2). Ofarligt, och intet att göra. 3) Möjligen. 4) Nej. D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Åro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 534. Skulle någon kunna gifva mig uppgift på någon bra helpension för flickor i Sverige?
 Luise.

N:r 535. En flicka, som intresserar sig för sjukvård, men icke nu är i tillfälle att ägna sig därät, frågar: om Kursen för värnpliktiga sjuksköterskor kommer att fortsättas i höst, och hvilka fordringarna äro för inträde samt tid och kostnader?
 Licje.

N:r 536. Huru mycket kostar en rundresebiljett 3 klass från Helsingborg till Stockholm — Uppsala — Falun — Rättvik — Göteborg — Helsingborg? Huru mycket bör man beräkna för mat och logi samt andra utgifter under 10 a 12 dagar? Finns det något privat pensionat i Stockholm, där en ensam flicka kan bo? Och till sist, kan en ensam flicka ha nytta och nöje af färd, då hon har blott få bekanta i Stockholm och ingen på de andra ställena?
 Nanna.

N:r 537. Vill någon säga mig, hvar i Sverige, man kan få köpa eller beställa ett alldeles rundt råjärn, som är afdeladt på midten så att det blir två halffmänar och som är beräknad för mycket tunna rör?
 Stjerna.

N:r 538. Hvar utlysas svenska akademiens priställingar? Eller återkomma de

För
Sjuka och Svaga.

Siccokapslar utgöras af torr Hæmoglobin. Af Prof. Grefve Carl Th. Mörner förordad såsom förstklassig vara och endast en sjätte-del så dyr som Capsuloids.

Rikligt blodbildande.
 Ordineras af läkare. En ask å 3 Kronor innehåller mera Hæmoglobin än 7 askar Capsuloids, som kosta Kr. 17: 50.
 Finnas på apoteken.

3,000 st. realiseras!

REX är den för sitt pris bästa järmsäng som finnes. Lätt och stark med ram af 25 mm. stålör och med botten af fjädrande stålträdsflätning och spiraler. Storlek 190x75 cm. Erbjuder bekväm bädd. Kräufver ringa sängkläder. Hopfallbar. Synnerligen lämplig för sommarställen, gästrum, hoteller, badorter, som domestiksäng etc. — Sändes fraktfritt till hvarje direkt järnvägs- eller ångbåtsstation i Sverige mot förut insänd likvid.
 Priset för Rex 1 (som illustr.) Kr. 16.50.
 » » Rex 2 (utan messingsornament och med lägre gafflar, eljest lika) » 13.—.
 Återtages, om ej till belåtenhet.
Järnmöbelfabriken, Stockholm.

Carl F. Källström
 ••• Juvelerare •••
 4 Östra Hamngatan 4
 ••••• MALMÖ •••••
 Specialitet: Konstfärdig Glasörling

Privata Lärarinneseminarium
 Nybrogatan 13, Stockholm,
 utbildar lärarinnor för hem samt för flickskolans lägre och mellersta klasser. Kursen är tvåårig.
 Muntliga och skriftliga upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinnan, fröken **Sofi Anderson**, som äfven mottager anmälningar såväl till Seminariet som till den därmed förenade öfningsskolan. Mottagningstid under augusti onsd och lörd. kl. 1-2.
 Adress: Nybrogatan 13, 2 tr.
REFERENSER: Stockholm, Kanslirådet Kastman, Sibyllegatan 43 & 45; Rektor L. M. Wärn, Sibyllegatan 13; Fru Sofi Almquist, Nybrogatan 11; Fröken Hilda Casselli, Nybrogatan 21; Umeå, Seminarieadjunkten Fröken Elisabeth Euren; Sundsvall, Fröken Linda Edström, Fridhem; Norrköping, Fröken Aurore Pihl; Göteborg, Fröken Ida Hellander; Lund, Professorskan Maria Ribbing.
 (G. 109476) **STYRELSEN.**

Smedman den äldres
HANDELS-SKOLA
 Stockholm, Stortorget 16. Allm. tel. 2177.
 Nya elever mottagas alla tider på året. Anmälningstid 10-12 och 4-6. Undervisning i alla å kontor förekommande ämnen och språk. Dugliga biträden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar utföras.
 Obs. I å bref anhålles om fullständig adress. **Gabriel Smedman.**

Bästa Syltsocker.
Tanto Bitkross
 (Hushålls-Socker)
 finnes till salu hos de flesta Herrar Specerihandlande i Stockholm och Landsorten.

Nordiska Industriaktiebolagets detaljaffär, Göteborg.
 Största urval af **tröjor, strumpor** och **kalsonger** i såväl Lahmann, Ramie, som och alla öfrige nu brukliga tricoutunderkläder för damer, herrar och barn.
 Största urval af **helunderdräkter för damer.**
 Från vår **tapisseriafdelning** rekommenderas vårt välsorterade lager af såväl enkla, som och de mest eleganta uppträde, påbörjade och färdiga handarbeten. — Största urval af materialer i Boj, Fil, Kläden, Yllestramlj, Congress, Garn, Silke m. m. (G. G. 4619)

1:sta pris
GULDME DALJ
 för
 utmärkt emaljeradt gods
 bestående af
Emaljerade Hushållskärl af 1:ma Stålplåt
 och
Emaljerade Kaminer och Ugnar
 erhöill endast
Kockums Jernverks Aktiebolag
 vid nu pågående Industriutställningen i Gefle.

Gratis och franco
 erhålles ny rikt illustrerad priskurant för 1901 från
C. J. JOHANSSONS
Musik-Instrumenthandel,
 22 Osterlånggatan 22.
 STOCKHOLM.

Elever mottagas fortfarande i
Örebro Väfskola.
NINA von ENGSTRÖM.

VYBREFKORT besvaras af
 Annie G.
 Valhallavägen 93, 3 tr. Stockholm.
 (G. 4729)

KAROLINA ALM
 Syatelier, Kungsg. 10, 2 tr.
 Välkänt och elegant arbete. A. T. 125 16.

Damer.
 God biförtjänst kunna damer med referenser erhålla, om de vilja åtaga sig agentur för utmärkta thesorer. Hög provision. Svar märkt •Officersfru 1901•, Norrköping p. r. 4 8)

Praktiska Slöjd- och Hushållsskolan,
 vid **Barkarby** per Drottningholm,
 för bildade flickor rekommenderas. Prospekt erhålles på begäran. **Referenser:** Grefvinnan Pauline Bielke, född d'Otrante, Sturefors, Linköping. Öfverstinnan Sophie Ahnström, född Taube, Linköping. Kyrkoherde Ad. Johansson, Drottningholm.

resserad af hönssafvel och håller rena raser. Måhända äfven hon skulle vara benägen att undervisa er. Ett litet bra arbete i hönsskötsel är Ferdinand Flygarssons »Kort-handbok i hönsskötsel» (belönad med första pris vid en af »Föreningens för fjäderfäskötselns befrämjande» anordnad pristäffan för skrifter i ifrågakommande ämne), pris 65 öre.

— För den, som vill lära sig sköta hönser på rationell och inkomstgivande sätt, är »Handledning i Fjäderfä-skötsel» af G. Möller en mycket god och nyttig hjälpreda. Beskrifning på anläggning och inredning af större hönshus, utfodring af djuren, val af raser, gödningsätt, behandling af hönsernas sjukdomar, afvelslära, kycklingars behandling m. m. Denna bok rekommenderas åt alla intresserade för hönsskötsel.

— Karla Rönne. N:r 379. Är ni frisk och stark och har hög och kallelse för sjuksköterskekallet, så kan ni försöka hos Röda Korset Sabbatsberg m. fl. Fotograf är ett godt och inkomstgivande yrke. Äfvenså härförskola eller hembageriidkarska. Sällskapsdam eller guvernant reflekter »Ki» måhända på. Eller värddinna i ett hus eller skolkökslära. handarbetsdito. Eller sätt upp en »Kindergartens»!

— Karla Rönne. — Har ni ett mildt och fördragsamt lynne, som kan tåla allt, försök då att bli gift, eller tag plats hos handlande, eller fotograf. Har ni ett vrängt sinnelag och finner ett stort nöje i att gråla blif då köksjungfru, ty på någon annan plats kan ni måhända ej få gifva luft åt ert vresiga lynne.

— Moster Emma. N:r 380. Frimärkspråket är någorlunda för vår praktiska tid aldeles nytt och passande. Postverkets föreskrift lyder visserligen att frimärket skall pla-

ceras i öfre högra hörnet, men som bekant, verkar brott mot denna föreskrift icke därhän, att bref icke befordras. Emellan personer, som veta att deras korrespondens blir granskning underkastad, är frimärkspråket godt att ha och synes redan hafva nått en obetydlig utveckling, om man får tro en tysk tidning, som sålunda angifver betydelsen af åtskilliga frimärkets placeringar. Upp till. Höger, rakt upp: Skänk mig er vänskap. På tvären: Älskar du mig? Upp och ned: Skrif ej mera. På sned: Skrif genast! Nedtill, höger. Rakt upp: Din kärlek gör mig lycklig. På tvären: Var försiktig. Man ger akt. Upp och ned: Kan ej mottaga er hyllning. På sned: Hur skola vi träffas? Upp till. Vänster, rakt upp: Jag älskar dig. På tvären: Mitt hjärta tillhör en annan. Upp och ned: Farväl, min älskade! På sned: Bränn upp mina bref. Nedtill, vänster, rakt upp: Troheten skall få sin lön. På tvären: Lämna mig i fred med min smärta. Upp och ned: Du har bestått alla pröfningsar. På sned: Bestäm tid och ställe.

— Upplysningar härom erhålles genom att skriva till Karla Rönne, Engelholm. p. r.

— Karla Rönne. N:r 381. Alla önskade upplysningar erhålles af föreståndarinnan. Vänd er till henne personligen eller i bref!

— Karla Rönne. — Det blir bäst att ni skrifer direkt till öfverläkaren vid Akademiska sjukhuset i Upsala, då ni får tillförlitliga upplysningar!

— Olga. N:r 382. Till de pågående feriekurserna i Rom är det antagligen för sent att inkomma med anmälan. Åresan från Stockholm skedde den 14 sislidne juni och föreläsningar skulle hållas under 11 dagar i Rom — Forum, Colosseum, Palatinen, Karakallas termer, Katakomberna, Vatikanen samt de viktigare skulpturmuseerna och under 4 dagar i Neapel och Pompei. Om det intresserar er kan ni erhålla program i Fritzes bokhandel. Till en annan kurs bör ni i god tid anmäla er hos lektor J. Bergmann i Stlm. ty endast 30 deltagare komma i fråga hvarvid företräde lämnas åt lärare och studerande i historia, klassiska språk och konsthistoria. Kursafgiften är 25 kronor och kostnaden för resor vivre o. s. v. belöper sig till omkring 600 kronor.

— Olga. N:r 383. Vänd er till K. Almgrens sidenfabrik i Stockholm.

— Olga. — Sahlströmska fabriken i Jönköping. Vänd er till någon af dess kommissionä-

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

rer; sådana finnas på nästan alla större som mindre platser i hela vårt land.

— Karla Rönne. N:r 384. »Hon växte i torpet» etc är författad af C. D. af Wirsén.

— Olga. N:r 385. Djurskyddsföreningen utdelade för åtskilliga år sedan en lista eller tabell hvaraf anvisningar funnos till dödanle af all slags fisk. Ål har jag funnit lätt att döda på det sätt, att man med en skarp knif skär af hufvudet och tillika med kniven gör en skära längs med stjärten, man håller sedan upp fisken några minuter, så att blodet rinner ned. Med lake kan förfaras på samma sätt, dock kan man vid köp fordra, att fisken först slaktas. Om alla vore ense härom och gjorde klart för sig, att fisk omöjligt kan vara lika smaglig, då den legat lefvande på ett salutor under flere timmar, som då den ordentligt slaktats i friskt tillstånd, skulle vi snart slippa se detta grymma plågande af djur, som säkerligen ej sakna känsel.

— Olga. N:r 386. Tyget blötes i vatten, helst regnvatten, och påstrykes med en tjock blandning af krita och grönsåpa, samt utbredes på marken, där solen kan komma. Åt att bleka det. Bör öferspritas med vatten då det torkat. Efter en två dagar sköljes det, tvättas på vanligt sätt, bykes och sköljes väl. Ett annat sätt är att en half timme koka ungefär ett stop regnvatten jämte en teckni vanligt koksalt och en matsked salmiak. Med denna blandning fuktas nu tyget, om så behöfvos upprepad gång, och utlägges i solen.

— Olga. — Stundom kunna fläckarna gå bort blott genom att tyget utsättes för luft. Ett godt sätt är att lägga tyget några dagar i sur mjölk och sedan låta

Hvar är bäst? Att vid behof af Visitkort, Stämp-lar, Sigill, Korta varor m. m. köpa dem hos John Fröberg, Finspong. Illustr. priskurant gratis, ej franko.

hvarje år vid samma tid, och i så fall: vid hvilken tid skall täflingskrift vara inne? Fordras det att ens namn skall uppgifvas, och ej endast pseudonymen? Skall täflingskriften insändas till sekretären C. D. af Wirsén (adr. väl end, Stlm?)? På ej flere skrifter insändas till täflingen hvar skrift för sig? Får ej sådan täflingskrift i bunden form behandla hvilket ämne som helst?

— Per B. N:r 539. Vill någon hafva godheten upplysa flere intresserade om hvem som följer sig under signaturen »Margareta», förf. till Ragnar Törne m fl? Smålandstöser.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinor, som under årets lopp tillfylllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

— N:r 371. Sedan njuren befriats från talgen, skäres den i vackra skivor, på hvilka saltas och peppras. Härefter doppas de rikligt i hvetemjöl och stekas i smör; spådes lifet i sender med litet kalbuljong och ma-deira, så att man får säsen så fyllig som vanlig stufning. Litet finhackade cham-

pinjoner jämte champignonspadet höjer smaken.

— Olga. — Denna beskrifning torde Hulda kunna erhålla genom att direkt vända sig till Hjälp-redans redaktör. Karla Rönne. N:r 372. Köp er en af fru Marie Andersens färgtvålar i samma färg som tyget och förfar som beskrifningen meddelar, då det ej gäller att tvätta, utan endast att »friska upp» tygets färg. Ni blir belåten med resultatet.

— Olga. — Försök med dekokt på teblad, den brukar kunna borttaga »blankhet». Tvätta kjolen här, eller, om den är blank endast på ett ställe, genom gnidning med en i teet doppad lapp. Karla Rönne.

— N:r 373. Madrassväf sättes alltid en i soff och tre i rör i så fin sked som möjligt. Förvillad kypert, lagd på ena sidan, blir en lämplig knytning.

— Moster Emma. N:r 375. Något olika i olika bolag. Bäst torde något af de stora och rika världsbo-lagen »Mutual Life» eller »New-York» vara. I förstnämnda bolag erhålles årlig, genast börjande lifränta å kr. 485,25 eller 6,47 % å kapitalet. År lifräntetagar en man, er-hålles 7,11 % å det inbetalda kapitalet, allt vid 50 års ålder. Man kan äfven säga fram-tida lifränta att börja om 5, 10 år etc., då högre ränta ernås. Vänd er till hufvudkon-toret för Sverige å Strömsborg i Stockholm. Lifräntetagar i M. L.

— En 50 års man erhåller för 7,500 kr., i omedelbar årlig lifränta, som utbetalas första gången vid 51 års ålder, 533 kr., och en 50 års kvinna på samma villkor 485 kr. Vidare meddelar P. Borgh, Gäfveltorp. S. k. fördröjd lifränta blir större för samma be-lopp.

— Vänd er direkt till Stlhms Kapital- och lifräntestalt, där alla upplysningar och lämpliga tabeller erhålles utan ersättning.

— Olga. N:r 376. E. F. Richter: Harmonilära; H. Möller: Lärobok i musik.

— Olga. N:r 377. Skrif till herr K. V. Karlberg, Växjö, och begär en flaska af hans Cham-poino, jämte Crine crème, pris 2,50., och behandla sedan håret efter medföljande an-visning.

— Olga. N:r 378. Signaturen »Bien» förekom för ofta i Idun med värdefulla råd i hönsskötsel, måhända kan hon anträffas genom bref, ställda till Iduns redaktion, så att ni pr-post kunde få litet handledning, ty dummare är ni nog inte, än att ni på det sättet kan tillgodogöra er undervisningen i stället för att, som ni föreslår, vistas på någon plats, där hönseri finnes. En fru Signe Norden-skiöld i Oskarshamnstrakten, som äger en rätt stor hönsgård, skall vara mycket in-

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.
Artificiella tänder. Plombering etc.
Smärtförtagande medel vid operationer.
Hvardagar 10-3; Helgdagar 10-11.
Allm. Tel. 4873.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
Adr. under sommaren: Furusund och Norrrelje.
Rikstelefon.

Tandläkare Elias Widfond.
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10-2 och 1/2-1/2 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik
motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs
för kvinnliga elever. Upplysningar och pro-spekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

I Sjukgymnastik och Massage
börjar ny lärokurs den 1 nästk. okt.
Professor G. A. Unman,
Stockholm, Biblioteksgatan 11.

MIN nästa (ottåriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. N:r 29 Regeringsgatan. Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltjö-baden. D:r Emil Kleen.

Kurs i Sjukgymnastik och Massage
gifves af medicine kandidat A. Kjellberg, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adress Stockholm, Mästersamuelsgatan 64. Allm. tel. 667. (S.T.A. 87955)

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik)
i hufvudsak lika med Gymnastiska Central-institutets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom dokto-r J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2-4. Engelbrektsq. 5.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flåtor, Län-kar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhålles flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Villa Tomtebo
i två vån. om 4 rum, kök som äfven kan begagnas till finbageri samt en butik invid det vackra Motala i Holms Villastad, med den mäst förtj. utsigt, är till salu. Läget charmant intill Motalaström. Pris 8 000 kr. Inteckn. 4 000 kr. Vackra nutidsvän. å samma plats till uthyrn. Vid. gen. J. E. Sandström, Holms-Gård, Motala.

Hushållsskola.
I ett godt hem, beläget vid foten af Om-berg i en ovanligt naturskön trakt, med dag-liga järnvägs- och ångbåtskommunikationer, kunna unga bättre flickor erhålla grundlig undervisning i allt som hör till skötandet af ett väl ordnat hushåll, samt alla en-klare och finare handarbeten jämte konstväf-nad. De bästa referenser kunna erhållas. Kursen börjar den 15 oktober och slutar den 1 maj. Närmare underrättelser af Fru Eda Rhenström, Alvastra. (1863)

KNEIPP BADEN KURORT
öppen hela året, adr. Kneippbaden.
Privat-hotell,
20 Humlegårdsgat., 1 tr. upp.
Centralt läge. Komfortabelt. Moderata priser.
SELM BERG.

Vid Gefle-Utställningen
tillerkändes
Hylin & C:os Fabriksaktiebolag
i Stockholm
Guldmedalj
för utmärkta tillverkningar af
SÅPA, TVÅL & PARFYMER.

Vid Utställningen i Gefle
tillerkändes
Liljeholmens Stearinfabriks Aktieb.
Guldmedalj
för utmärkt teknik och erkänt goda tillverkningar.

Eva Hellmans Hushållsskola,
Drottninggatan 68, Stockholm. Skolan grundad 1886.
rekommenderar sig fortfarande till dem, som grundligt och praktiskt önska lära mat-lagning, såväl finare som enklare, inläggningar, bakning samt efterrätter m. m.
OBS! För att i möjligaste mån kunna ernå bästa resultat mottages blott ett be-gränsadt antal elever. Kurserna, hvilka pågå året om, lämpas såvidt möjligt är efter elevens önskan. Alla upplysningar lämnas beredvilligast genom föreståndarinnan frö-ken EVA HELLMAN.

MÖBLER. Solida, billiga, stilfulla. Illustrerad katalog mot enkelt porto. I ek, val-nöt och furu, från de enklaste till de mest eleganta. Stor tillverkning af Divaner fr. 42 kr., Chäslonger fr. 22 kr., Resär-madrasser fr. 15 kr., Chäslongsängar fr. 20 kr. Järnsängar och Sängkläder i stort urval fraktfr. å alla platser i Sverige. C. R. Danielssons verkstäder Rikst. 4439. Liljeholmen. Allm. t. Liljeh. 49.

Katrineholms Mek. Manglar
Snickerifabriks
af öfverlägsen konstruktion hafva tillvunnit sig ökad erkännande.
Carl Fredriksons Träf.-Aktiebol., Katrineh.

Lektyr.
Ett antal äldre årgångar realiseras till be-tydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, om-växlande och lärorik lektyr. Mot insän-dande af nedannämnda belopp till Expedi-tionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:
Idun 1893 (n:r 1 felas) 2: 25
Idun 1894 (komplett) 2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt) 2: 50
Idun 1896 (d:o) d:o 2: 50
Idun 1897 (d:o) d:o 3: —
Idun 1898 (med juln.) 3: —
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut) 3: —
Idun 1900 (utan julnummer) 3: 50
Iduns julnummer 1894 0: 20
Iduns julnummer 1898 0: 50
Barngarderoben 1899 (12 n:r) 0: 75
Barngarderoben 1900 (10 n:r) 1: —
Kamraten 1894 (n:r 19 felas) 1: 25
Kamraten 1895 (n:r 7 felas) 1: 50
Kamraten 1897 (n:r 18 felas) 1: 50
Kamraten 1898 2: —
Kamraten 1899 2: —
Kamraten 1900 (n:r 3 felas) 2: —
Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af li-kvid, torde noga uppgifvas, hvilken af of-vannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Prenumerera
på
Iduns Modetidning!

Guldmedalj

vid
Gefle-Utställningen

erhöll

Aktiebolaget

Örebro Kexfabrik.

skölja det. En matsked fint salt och en tesked salmiak, upplöst i vatten är ett säkert medel. Fläckarna bstrykas härmed, utsättas några timmar för luften och sköljas sedan i vatten. Sapa och pulveriserad stärkelse, lika mycket af hvardera, hälften så mycket salt och saften af en citron blandas. Fläckarna bstrykas härmed på båda sidor, utsättas för solen.

Karla Rönne.

N:r 387. Halmhattar bli vackrast, om de bstrykas med vispad ägghvita.

Olga.

N:r 388. N:r 3 i första häftet af min väfbock är lämplig för väfning med säf. Angående färgen blir bäst att taga varp-garnet till bottnen grått samt till lården på längden svart. Mönstret går i fyra skift, 4 trampar är lätt att väfva. Inslag, endast söf.

Olga.

N:r 389. Ni bör vända er till »Röda korset», där dylik kurs gifves. Tjänstgöring kommer endast i fråga i händelse af krig.

Olga.

N:r 390. Studentexamen erfordras. — Rådfråga en tjänsteman vid närmaste järnvägsstation.

Karla Rönne.

N:r 392. Lappskojs, eller Loubscouss som det rätteligen bör heta, är en ganska enkel men smaklig frukostträtt. Ju flere slag man har härtill, dess bättre. Rester af stekt eller kokt kött, färskt och äfven litet salt rökt kött, färskt och skåras i tärningar och brynas lätt med finskuren lök, därefter tillsättes kokt skuren potatis och litet sylta, där så finnes, buljong eller vatten påspädes, och det får koka några minuter, så att

det blir som en jämn stufning. Kryddas med peppar och salt.

Olga.

N:r 393. Att säga hvilken framtid som är mest betryggande är svårt nog. Men med energi och praktisk duglighet kan ni nog lyckas i bådadera yrkena.

Karla Rönne.

— Det ena kan vara så bra som det andra. Har ni lust för trädgårdsmästareyrket så är det nog att föredraga. Ni kan ju som utlärare anställning å större trädgård eller också själf skaffa er en mindre sådan i närheten af stad eller köping, så att ni kunde på salutorg afyttra produkterna. I förening härmed kan hönskötsel idkas.

Olga.

N:r 394. Professor Lange, hvilkens närmare adress ni finner i en adresskalender. Men vet ni ej, att ni ej behöfver resa längre än till Lund för att träffa en mycket skicklig och ansedd sådan, nämligen professor Seved Ribbing?

Olga.

N:r 395. Önskligt vore att flere ville slå sig på insamling af medicinalväxter hvilka till stor del importeras från utlandet, ty för många inom de mindre bemedlade klasserna kunde det lätt bli en ganska god inkomstkälla. Se här uppgift å några af de vanligaste, mera kända växter, lämpliga för insamling: Bolmört, vattenklöfver (Menyanthes trifoliata) svart vinbärsbuske och mjölnoris, hvaraf tagas bladen helst före eller under blommningstiden; Malört (Artemisia absinthium) styfnorsblomma (Viola tricolor). Af den förstnämnda tagas de späda blommarna med blommar och blad under blommningstiden, som inträffar i augusti, och af den senare hela den blommande växten; Arnika eller s. k. hästfibel, kamomill rölleka (millefolium) fläder renfana (Tanacetum vulgare), kungsljus (Verbascum thapsus) o. lind, af hvilka alla endast blommorna tagas. Enbär, humle, kummin, slånghär, blåbär af hvilka frukterna (väl mogna) insamlas; Kalmus (Acorus calamus), örabo (Artemisia vulgaris), vandelrotsört (Valeriana officinalis), berberisrot samt kardborre; af den förstnämnda tillvaratages rotstocken, af de andra träd och örter. Viktigt är att företaga insamling under torr väderlek och att växterna noga rensas från insekter jord o. s. v. liksom bör märkas att hvar sort samlas för sig och efter torkningen förvaras i torra, slutna kärl af trä. Är ni särskilt intresserad för arbetet, så skaffa er en liten bok med titel »Sveriges läke-domsväxter, deras uppsökande och användande» utöf. n:r 25 af Allmännyttigt handbibliotek och kostar 75 öre.

Albin Lenhardtssons Stomatol.

Den bästa för
tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Majt Konungens Hofleverantör.

På apotek och i droghandeln bör ni vinna afsättning för de insamlade växterna.

Olga.

N:r 398. En liten nyttig och billig kokbok är »Husmanskost», en hjälpredd för sparsamma husmödrar, pris i kr. Godtköpskokbok för borgerligt kök anvis. för matlagning bak- och syltning pris 50 öre.

Karla Rönne.

— Ja, en dylik liten kokbok finnes jag vill minnas utgifven af någon med namnet Abjörnsen och med förord af »Onkel Adams». Hör efter i närmaste bokhandel.

Olga.

N:r 399. Skaffa er »Konststilar och konstslöjds» af dr J. von Falke, ett utmärkt arbete, översatt och bearbetadt af intendenten vid Nationalmuseum dr Uppmark.

Olga.

— Upplysningar härom kan ni få i närmaste bokhandel, där äfven olika böcker i ämnet kunna få hemtagas till påseende och val.

Karla Rönne.

TIDSFÖRDRIF

LOGOGRYF.

Hufvudpjesen.

Ni undra måhända, hvad ursprung jag har, Och jag vill i gåtor er gifva ett svar; Må det ej förvåna, ty så är mitt sätt — Jag svänga mig bör för att tjänstgöra rätt. Min syster i kyrkan af slantar blir full, Så är hon ock fager, ja, sirad med gull.

Min broder, den spjufvern, där nere vid bäcken Stjäl smågli och fiskar från själfvaste näcken, Själ är jag hälst ute och lurar på rof, Men ingen för den skull mig kallar en bof. Dens ingång är öppen, dens utgång är slutten, Som flugit mig rakt in i gapande »truten». Liket bollan för sällträ får göra en lyra Jag dansar för käppen i vildaste yra. Ej höfves att vin och champagne i mig stufva, Jag står dock alltid med redig förshufva. Ibland står jag moltyst, föraktad, förskjuten, Ibland i mig surrar som bromsar i struten. Nu vet man helt säkert, hvar sökas jag bör, Och till hvilket släkte jag ursprungligt hör, Men dock vill jag själf uti trasor mig rifva Och sedan hvarestast smållapp beskrifva.

Smällapparne.

En, på rätten hållande. Obehag förvällande. Invid järnväg liggande. En, om frihet tiggande. Vatten, ständigt rinnande. Stundom varm, ja, brinnande. Den det gäller, stötande. Klippan ständigt nötande. Symaskinen krönande. Ej ett plagg förskönande. Uti vattnet varande. Genom luften farande. Färg, i prisma lysande. Djur, man möter rysande. För den late piggande. Ö, i hafvet liggande. Nödställd nästa hjälpande, Men och mängen stjälpande.

CALLE G.

LÄNGGÅTA.

Den som vill frihet njuta, Han hatar alla band; Han vill i egen skuta Sig själfmat söka land. För en och annan är det Dock en nödvändig plikt Att tala band — hans värde Beräknas efter slikt. Så är det med vårt första —

SAGA.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTA.

Med B är jag bindande band. Med G ifrån afrundens land.

Bad Harzburg,

Soolbad- och luftkurort, är Nordtysklands i landskapligt hänseende vackraste ort med ozonrik luft samt har 100 km. prom. Verksamma salta bad (i nyuppförda badhus) mot skrofler, när- och fruntimmersjukdomar. Medic. bad af alla slag, inhalatorium, krodo (bästa koksalt) brunn, mot alla katarrhal- och sjukdomar i mat smältningorganen. Svensk friskymnastik. Bergs-källvattn-ledning. Järnvägs- och telefonförbindelse. Säsong till slutet af sept. Öfver Trelleborg-Sassnitz-Berlin ca 16 timmar. Prospekt gratis genom das Herzogl. Badekommissariat.

Prenumerera på KAMRATEN!

Fruarnas förtjusning

är det nyuppfunna strykjärnet »Dall», den själfledande patenterade stryk och pressmaskinen. Dubbel värmekraft på hälften så lång tid. Ringa värmeomkostnader med »Dalligödostof» (2 öre pr timma). Intet kolos, ingen rök, ingen lukt och intet ombyte af lod! Oafbrutet att användas såväl inom- som utomhus i flera timmar i sträck. Pris Kr. 6.50 i alla välsorterade järnvarer och besättningsmagasiner eller direkt hos

Famos Importaffär,

Stockholm, 22 Skeppbron, ingång St. Hoparegränd. Tel. 140 24.

Agenter antagas för landsorten, Norge, Finland och Danmark. Obs! Tusentals i bruket. Obs! Ifall liv. medföljer rek. sändes fraktfritt.

Ressällskap

till Schweitz önskas i sept. Kort uppehåll göres i Berlin, Dresden, Leipzig, München och Meran. Svar till »Resa 1901», Tidningskontoret, Kungsgatan, Stockholm.

LEDIGA PLATSER.

EN UNG, bildad, huslig flicka, gladlynt och musikalisk får plats som sällskap i familj, där husmoder finnes. Svar med fotografi till »A. E. K.» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Barnfröken, hälst tyska,

med verklig häg och vana att handtada och fullständigt sköta 3 barn i en ålder af 8, 7 och 5 år erhåller god plats den 24 oktober. Den sökande bör vara kunnig i sömnad och vanlig strykning samt villig att biträda husmodern vid lättare hushållsbestyr. Uppgift ålder, löneanspråk, rekommendationer m. m. och sänd fotografi — som återsändes — under adress »Anspråkslös och pålitlig», Norrköping p. r.

HUSHÅLLERSKA, snäll duglig och pålitlig samt skicklig i enklare och finare matlagning, bak, syltning, konservering slag och i öfrigt hvidt som till ett landtushåll hörer, erhåller till höstflyttningen plats med eget rum och köksa å herrgård i Nerike. Svar med betygsskrifter och uppgift å ålder och löneanspråk sändes till »Landtushåll 1901» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

LÄRARINNOR, värddioner, sällskapsdammer, barnfröknar erhålla platser genom Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kamakaregatan 48.

HUSHÅLLERSKA,

skicklig i finare och enklare matlagning, bakning och slakt m. m. erhåller den 24 oktober förmånlig plats på landegendom i Norge hos svensk matmoder.

Utän mycket goda rekommendationer gör sig ingen hesvär. Sökande skall vara stadg och pålitlig, hälst icke under trettio år samt hafva ett jämt och godt lynne. Svar med betyg och fotografi jämte uppgift på löneanspråk torde sändas till Fru Hedvig Lövenskiöld, Overud pr Kongsvinger, Norge.

SÅSOM HUSHÅLLSMAMSELL på bruks-hergård i mellersta Sverige önskas till hösten ett fruntimmer af god familj. Sökande bör vara skicklig i finare och enklare matlagning, syltning, bakning, slakt o. s. v. samt kunna leda tjänarna vid alla inom ett hus förekommande göromål. Goda rekommendationer önskas. Svar jämte fotografi torde sändas under adress »Husmor», Iduns exp., Stockholm.

ANSPRÅKSLÖS, barnkär flicka af god familj, villig att biträda i hushållsgöromål och handarbeten samt i tillsynen om hemmet och barnen, särskildt i omvårdnad af en 10 månaders gosse, erhåller plats i Göteborg den 24 okt. Svar med rekommendationer, löneanspråk och fotografi sändes pr omgående under adress »W. K.», wajor nas postkontor p. r., Göteborg.

GODT OM PLATSER för guvernanter, hushållsbiträden samt barnfröknar att söka. Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsgatan 8 B. Etabl. 1887.

EN ENKEL, duktig men bättre flicka sökes af en svensk familj bosatt i Moskva, men för närvarande här på besök. Återresan blir i början af september, då resesällskapet erhålles. Göromålen bestå i att efterse barnen och dessutom deltaga i inom huset förefallande arbeten. Om platsen toges på 3 år blir resan fri dit och tillbaka. Goda rekommendationer fordras och om möjligt fotografi. Svar ombedes till Fru H. Carlström, Östra Hamngatan 42, Göteborg. (Nord. A.-B. 5968)

EN VACKER TRAKT af Helsingland nära stad och järnvägsstation finnes plats som hushållerska ledig till den 24 instundande oktober för en bättre, anspråkslös flicka ej under 30 år. Densamma skall vara fullt kunnig i såväl finare som enklare matlagning, konservering, syltning, bakning med ett ord allt som förekommer i ett landtushåll. Hon bör äga vana att handhafva tjänare samt i öfrigt kunna tillse huset i dess helhet. Svar jämte betyg och löneanspråk sändas under adress Fru Carin Ulin, Elfvik, Bergvik.

PÅ PRESTEGÅRD i Norge er plats ledig för kokkepike og stuepike fra 1 november. Husstanden består af voksne. Intet gårdsbrug. Lön 120 kr. pr år. Henvendelse til fru E. Kielland, Asker station, Norge.

Ungkarlshushållerska, som ensam vill åtaga sig skötandet af tre personers hushåll, erhåller plats 1 okt. om rek., pret. och fotografi genast sändas till »Hushåll» Iduns exp., Sthlm.

EN ANSPRÅKSLÖS FLICKA får plats i enkel familj på landet, att underv. 3 barn om 10 och 12 år i vanl. skollämnar, musik och handarb. Svar till »Anspråkslös», Alfvesta.

SOM HUSMORS HJÄLPREDA finns plats i godt hem för en bildad praktisk flicka Norra Inackorderingsbyrå, Mäster Samuels gatan 62, Stockholm.

Snäll, villig Husa,

som sätter värde på en god förmånlig plats samt vänligt bemötande erhåller plats 24 okt. på landet vid badort, på herrgård. Goda rek. fordras, hälst med fotografi som återsändes. Vidare meddelar Fru Ugglia, Anfasteröd, Ljungskile.

GODT OM PLATSER finnes nu eller 24 okt. för en allvarlig, pålitlig och hushållsvan flicka, som med omtanke och sparsamhet kan sköta ett landtushåll. Svar med betyg och fotografi samt upplysning om ålder och lönepretentioner, afvakts till »Godt hushållsplat» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Husmoder

önskas å en herregård i Mellersta Sverige där matmodern af »skjuklighet» är hindrad att öfverföra hushållet. God lön, eget rum och fri resa erbjudes. Endast ordentlig, pliktrogen och arbetsam person torde insända ansökan till B. Salomon, Skönarbo.

EN SNÄLL, enkel och barnkär bättre flicka erhåller trefflig plats i Stockholm som barnfröken i början af sept. Referenser och fotografi under adress, Bosättningsaffären, Hornsgatan 2, Stockholm.

Kammarjungfru, fullt kunnig i klädsömnad och finstrykning erhåller 24 oktober stadigvarande plats i privat familj å herrgård i mellersta Sverige. Ålder mellan 20 och 30 år och ett allvarligt, stilla sinne fordras. Svar med fotografi, betygsskrifter och lönepretentioner till »T.» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Enkel, allvarlig lärarinna kompetent att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik, önskas i prästgård i Medelpad. Svar med löneanspråk, betyg m. m. till kyrkeherde L. Hoffin, Lidén.

BARNFRÖKEN. För enkel och anspråkslös flicka af god familj, som vill åtaga sig att fullständigt sköta två barn på 5 och 1½ år samt vara frun behjälplig vid förefallande göromål finnes plats 1 sept. i familj där hon kommer att anses som medlem. Fotografi och referenser önskas. Lön 120 kr. Svar till »B. B.», Norrtelje p. r.

EN DUGLIG, anspråkslös flicka, kunnig i inom landtushåll förek. göromål och hemmestad å handarbeten erhåller genast plats såsom biträde å ung fru. Ersättning efter öfverenskommelse. Obs! Beträktas såsom familjemedlem. Svar med fotografi under adr. »J. A. B.», Söderköping p. r.

KÖKSA, duglig, frisk, villig, van vid englare matlagning får till höstflyttningen god plats med 100 kronors lön under hushållerska å bruk i Nerike. Svar med betygsskrifter till »Landtushåll» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

ANSPRÅKSLÖS och bildad flicka, erhåller plats att undervisa tvänne barn om 9 och 7 år i vanliga skolämnen och musik, samt att deltaga med lättare sysslor inom hemmet. Svar jämte betyg, löneanspråk och fotografi sändes till »E. E.», Nygård, Paskallavik. (1865)

Plats som sällskap och hjälp

till sjuklig (närvsjuk) änkefru, finnes nu genast för därtill lämplig bildad dam. Svar till »M. M.» torde snarast insändas till Sv. Telegrambyrå, Narmö.

BARNSKÖTERSKA, van vid små barns vård, barnkär, frisk, pålitlig och ordentlig erhåller plats d. 24 okt. i Stockholm att sköta tvänne små barn. Svar med uppgift å pretentioner, rekommendationer, såväl muntliga som skriftliga och om möjligt fotografi, torde adresseras till »M. p. r. Ver-namo» (1852)

EN ANSPRÅKSLÖS, väl vitsordad lärarinna önskas för 2ne flickor om 11 och 8 år under instundande höst. Undervisning i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar med löneanspråk och betygsskrifter samt fotografi emottas under adress »Kyrkherde», Dalum (Elfsb. län) p. r. (1838)

FÖR MEDELÅLDERS hushållerska, kunnig i så väl finare matlagning, bakning, slakt som hvad i öfrigt tillhör landtushållning, finnes nästa 24 oktober plats vid Eka Gärd pr Lista. (1233)

HUSHÅLLERSKA.

På herrgård i Värmland är den 24 oktober plats ledig för en snäll och duglig hushållerska, fullt kunnig i enklare och finare matlagning, slakt, bakning, syltning och inläggning samt för öfrigt allt som hör till ett större landtushåll. Svar med betygsskrifter samt lönepretentioner och ålder torde sändas märkt »Värmland» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm. (G19212)

LÄRARINNA, enkel och anspråkslös, kompetent att undervisa inom de 3 lägsta klasserna vid elementarläroverk lärokurser samt i musik, önskas i början af september d. å. för 2 gossar och en flicka. Svar med betygsskrifter och löneanspråk till »Kyrkoherdefamilj i Helsingland» sändes under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, Drottninggatan 2, 1 tr. (G. 109158)

FÖR EN huslig, allvarlig bättre flicka, villig att gå frun tillhanda, finnes plats 1 instundande november. Adr. Stubbsgård, Skara. (1282)

PLATSSÖKANDE.

BILDAD FLICKA, kunnig i matl., bak sömnad m. m., söker plats. Enkel, glad, pliktrogen, Svar »Sparsam» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm.

Pellerin's Margarin
är bäst!

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekvisitera profver från den gamla välrenommerade **Sidenfirman**

E. Spinner & C:ie, Zürich

(förr J. Zürrers sidenfabrik).

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36. Riks telefon 179.
Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Barnängens Corilit,
hvit, brun och svart, i tuber och burkar.
Bästa putscream för skodon!

Rättvik. Ombyte af vistelse-ort, frisk luft är **Hälsa, Kraft o. Energie.**

Kupongböcker, hvori allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i **Rättvik, Storvik** och **Bollnäs**. Finnas att tillgå i **Resebyrån, Operahuset** härstades.

Använd vid **Lackning af buteljer**
Monténs Vaxlack
Finnes hos hrr specerihandlande.

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.
Sparkasseräkning — Kassafack
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatsafdelningen.**

Brages räntor för delaktiga.
Isif Ingen förvaltningsavgift.
BRAGES Hufvudkontor 12 Kungsträdgårdsg Stockholm.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF
(Öppna alla söckendagar kl. 1/2 10-4)
Innehållande c:a 1,650 st. skåpäck Arlig hyra för fack, beroende af storleken 20, 25, 35, 50 kronor Testamenten, Gäfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. S. T. A. 82410

CARL BROMAN & C:o
Manufakturaffär och Damskrädderi
Lager af franska Siden- och Ylletyger.
34 Drottninggatan 34. STOCKHOLM.

"Möbeltinkturen KOSMIN"
rekommenderas som det yppersta putsmedel för polerade möbler. Finnes hos de flesta herrar handlande samt i parti hos
Joh. D. Andersson, Malmö.

Glöm icke att **Mustads Taffelgrädd**
är bästa och billigaste bordsmör.

INTYG:
Malmö den 12 nov. 1900. Efter att hafva dels å äldre och dels på nyare möbler upprepade gånger försökt det preparat som af firman **JOH. D. ANDERSSON** blifvit upfunnet till tjänst för möbel fabrikanter och privatpersoner, att därmed dels rengöra dels uppfriska poleringar, kunna vi med nöje åt detsamma lämna vårt bästa erkännande.
Malmö som ofvan Aktiebolaget A. Svenssons Möbleri- affär. Thorvald Sten. (G. M. A. 70674)

Järnets kvalitet, ej dess kvantitet, åstadkommer blod.
Capsuloids
Köpenhamn 5/7 1901.

Margarin Aktiebolaget Zeniths Gräddmargarin
märket Zenith kan serveras på det finaste bord.

The Capsuloids Comp.
I fjor förlorade min lilla flicka (13 år gammal) alldeles sin matlust samt blef blek och mager under den starka värmen, men i år gaf jag henne 3 capsuloids, så snart värmen inträdde. Jag visste, att det var ett godt medel, ty jag hade själf begagnat det, då jag var nedkommen och mycket svag och jag kan med nöje intyga, att resultatet äfven i detta fall blef utmärkt. Min lilla dotter är oakadt värmen liflig och glad, har god matlust och en förträfflig by.
Högskattingsfullt
Dronningens Tvärgade 20.
MARIE HANSEN.
Järnets kvalitet och kvantitet i Capsuloids äro vetenskapligt riktiga. De passa för alla magar. De åstadkomma rikligt nytt blod och rekommenderas af de mest framstående medicinska professorer och läkare samt af The Lancet, hvilken är den största medicinska tidskrift i världen. Erhållas i Sverige å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik: Capsuloid Company, 81. Snow Hill, London.

Uppskjut icke

att insända rekvisition jämte likvid 10 kr. och 40 öre (till rek. porto och dragningslista) såvida Ni vill förvissa Eder om att erhålla lottsedel till sjunde dragningen den 1 November.
Vid föregående dragningar måste tusentals sent inkomna rekvisitioner återsändas, emedan lottsedelarna tagit slut.
Vinsternas belopp 540,000 kronor.
Högsta vinsten 50,000 kronor.
Nordiska Museets Lotteri,
Fredsgatan 32, Stockholm.

Studera på **Edra lediga stunder!**

Det stora värdet af vår undervisning pr korrespondens ligger däru- ti, att den lämnar eleven tillfälle att använda sina lediga stunder till studier. Han kan göra bruk af sina af tonstunder lika väl som hvilken ledig tid som helst under dagen. Han behöfver hvarken lämna hemmet eller sin nuvarande plats för att genomgå en kurs hos oss. Dessa äro fördelar, som icke kunna erhållas efter något annat undervisningssystem. Härigenom sättes eleven i tillfälle att öka sina kunskaper utan att upphöra med sin närvarande sysselsättning. Vi kunna garantera hvarje elev fullständig utbildning i handelsbranschen, såvida han följer våra förskrifter och stude- rar våra undervisningsbref.

Undervisning meddelas i följande ämnen: bokföring (enkel och dubbel italiensk för minuthandel, grosshandel, fabriksförelse och landbruk) handelsarismetik (snabbräkning), algebra, stenografi, skönskrifning, rättskrifning, växelrä- ning, handelsrätt, allmänna kontors- göromål, handelsterminologi samt svensk tysk och engelsk handelskorrespondens. Tusental- i tyg. Begär prospekt och profver samt angif ämne!

Malmö Språk- o. Handelsinstitut.
Direktör **H. S. Hermod.**
Södergatan 17, Malmö.
Rikstelefon 1428.

Intyg:
»Lagermans tvättpulver 'Tomten' vi- sade sig vid anställd kemisk analys bestå af sådana beståndsdelar, som vid klädtvätt verka rengörande på kläderna utan att förstöra dem eller tvätterskornas hän- der.
Doktor J. E. ALÉN.
Stadskemist i Göteborg.»
Säljes hos alla välförsedda hrr speceri- & diversehandlande i riket.
Prisbelöst senast vid Världsutställ- ningen i Paris 1900.

Wilhelm Rieger
parfumeur,
Frankfurt a/M,
rekommenderar såsom specialiteter:
Genomskinlig kristalltvål
Erkänd den bästa och i bruket drygast af alla toilette-tvålar.
Perles d'or.
Ny och fin parfym för näsduken.
Finnes i alla finare parfymaffärer.

Passa på att förtjäna minst 30 kr. om dagen.
Driftiga och ordentliga resa- och plats- agenter, hvilka äro vana att sälja till privat personer, så väl på landet som i städerna antagas genast mot hög provision, för en första klassens manufakturfirma.
Svar till »Garanti 30 kronor om dagen», Sv. Telegramb. Annonsafd., Stockholm.

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 4 1/2 proc.
Aktiebolaget **Stockholms Diskontobank**
Hufvudkontor: **REGERINGSG.**
Afdelningskontor: **HÖTORGET 8.**
Bankaktiebolaget **Stockholm—Öfre Norrland,**
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Första klass Privathotell
en och två trappor upp
8 Birger Jarlsgatan (f. d. 10),
Stockholms förnämsta gata.
Rikstelefon 4401. — Al m. Telefon 125 39.
Edla Carlsson.

Mot mjäll,
skäggsvamp m. fl. hårsjukdomar är Salubrin ett bepröfvadt, pålitligt medel. På grund häraf och då det är ett utmärkt medel mot sårnader och flera slags ekzem samt till att hålla huden frisk, har det vunnit stor användning till härets vård och förbindande af härets affallande.
Mot efterapningar varnas! Efterse uppfinnarens, fil. doktor P. Håkanssonns namn, varumärke och bruksanvisning!
Salubrin tillhandahålles i parfym-, spe- reri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

INTE GOLFDRAG
eller **SKUROS** mera om man använder
FORSHAGA
LINOLEUM
MATTOR

Toilettpapper,
af bästa kvalitet, sändes mot efterkrif i pak- et å 2 eller 5 kr. trafikfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag,** adr. Värml. Björneborg

Akta amerik. Hårklippningsmaskiner
klippa 3, 7, 10 mm.
Kr. 4: 50.
C. Koch & C:ie 4 ggr pris- belönda maskiner klippa 3, 7, 10 millimeter.
Kr. 6: 50.
Garanti: Köpt maskin återtages efter 8 dagars prof, om den icke blifver till be- lätenhet.
E. KALLIN,
Drottninggatan 67, Stockholm.

Banyuls Trilles.
Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekomen- deradt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 39 Regeringsgatan.

Fysiologiska skodon.
Skomakare C. NILSSON,
Drottningg. 100 — Stockholm

LINNE.
Handväfda linneväfnader och duktyger sändas direkt från tillverkaren mot efterkrif. Begär profver och prisuppgift.
Linnevärveriet, Borås.